

Onderzoek naar de digitale gezondheid en het digitale welzijn van jonge Belgen

DEDICATED

Oktober 2018

1. Methodologie

In het kader van deze opiniepeiling werden **976 Belgen van 12 tot 23 jaar oud** bevroegd. Meer bepaald:

- de enquête werd uitgevoerd via internet tussen **27 september en 11 oktober 2018**;
- alle respondenten werden willekeurig gerekruteerd uit het @panel van Dedicated (Ded@panel);
- de gemiddelde duur nodig voor het invullen van de enquête bedroeg 31 minuten;
- op de totale steekproef (N = **976**) bedraagt de maximale foutenmarge (met andere woorden voor de geobserveerde frequenties nabij 50%) **± 3,1%**;
- de enquêtes werden uitgevoerd met strikte naleving van de kwaliteitsnormen van EMRQS (Efamro Market Research Quality Standards) en de gedragscode van ESOMAR.

2. Beschrijving van de steekproef

De geanalyseerde steekproef ziet er als volgt uit (de resultaten werden geanalyseerd op de gewogen steekproef):

Classificatiecriteria		Ruwe steekproef		Gewogen steekproef	
		Totaal		Totaal	
Leeftijd	12-15 jaar	302	31%	312	32%
	16-18 jaar	248	25%	244	25%
	19-23 jaar	426	44%	420	43%
Geslacht	Jongens	459	47%	478	49%
	Meisjes	517	53%	498	51%
Gewest	Vlaanderen	502	51%	541	55%
	Brussel	115	12%	103	11%
	Wallonië	359	37%	332	34%
TOTAAL		N = 976	100%	N = 976	100%

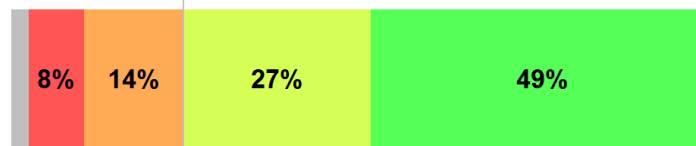
1. Smartphones op school

1.1. Gebruiksfrequentie van smartphones op school

V2a: Krijg je op school de kans om minstens af en toe volgende toestellen te gebruiken?

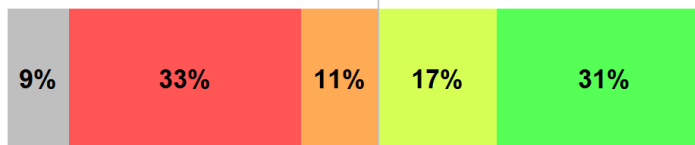
Som 'af en toe'/
'vaak'

je eigen smartphone

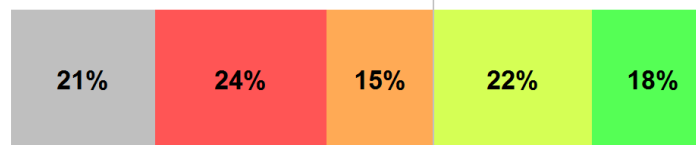
76 %

je eigen draagbare computer (laptop)

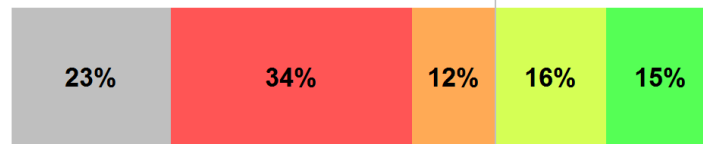
48 %

een tablet/een laptop van school

40%

je eigen tablet

31%

ik heb er geen/er zijn er geen
nooit
zelden

af en toe
vaak

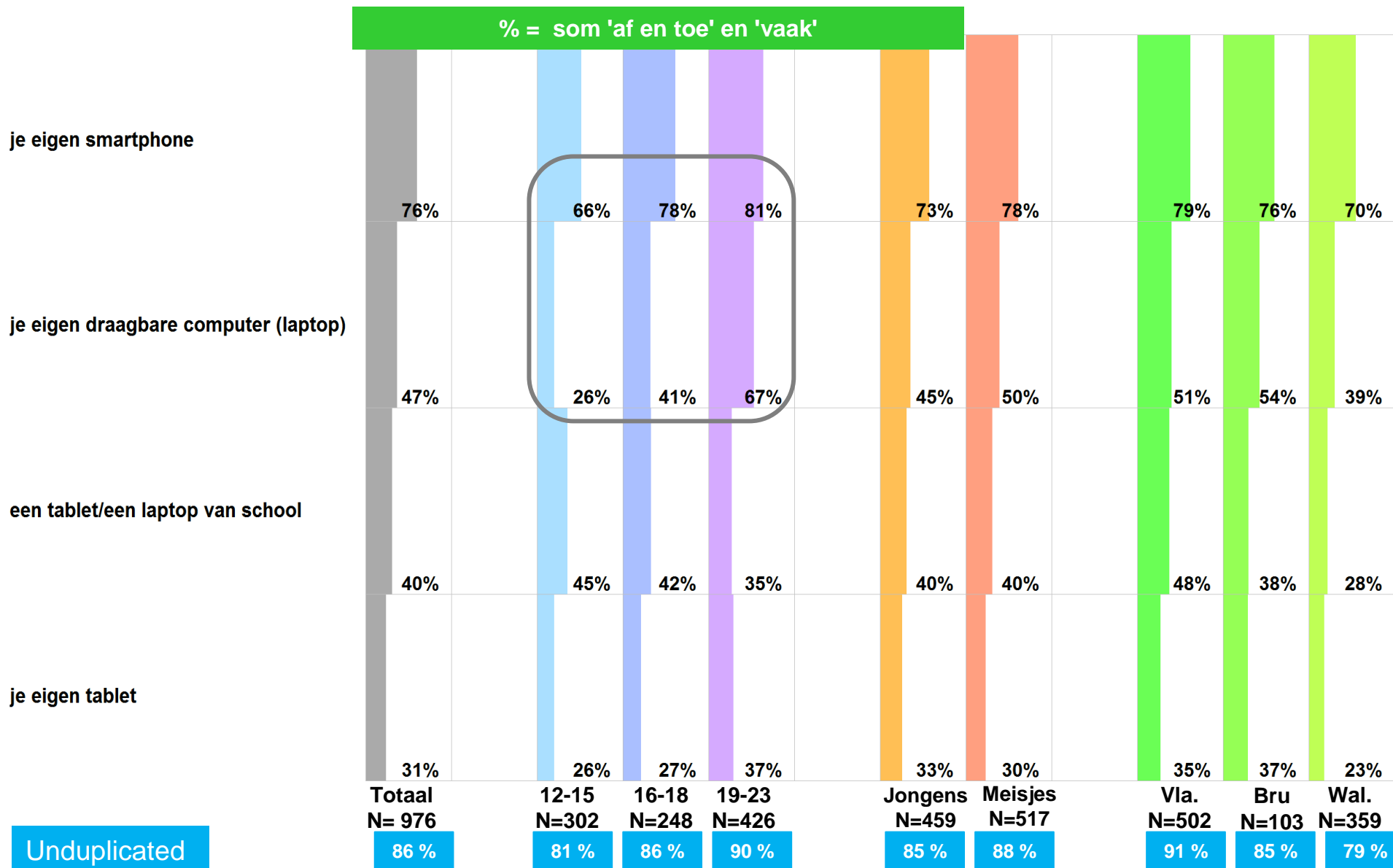
Unduplicated: 86% van de respondenten gebruikt minstens af en toe een van voorgelegde toestellen

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

1.1. Gebruiksfrequentie van smartphones op school

V2a: Krijg je op school de kans om minstens af en toe volgende toestellen te gebruiken?

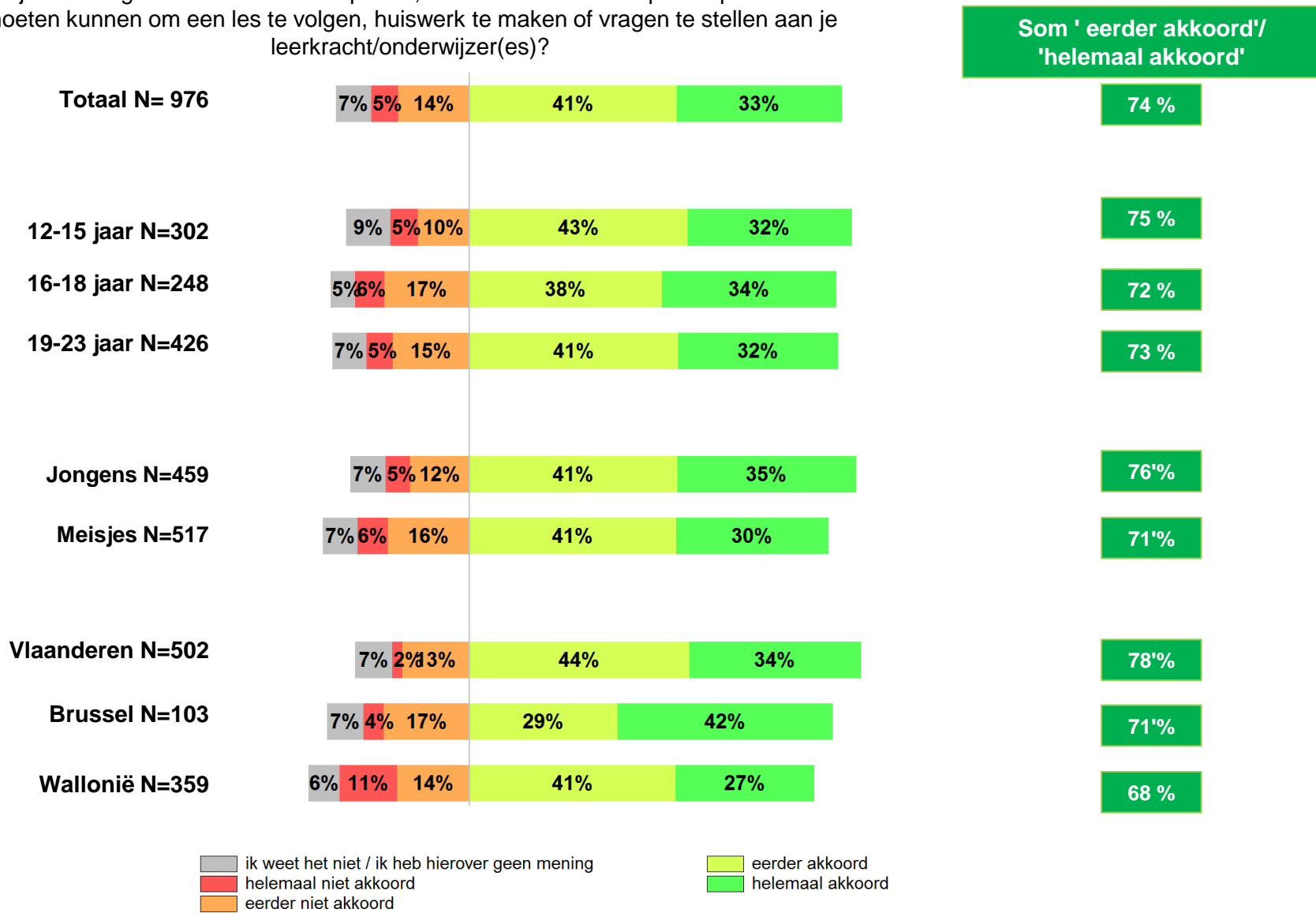

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

1.2. De wens om vaker smartphones op school te gebruiken

V2b': Vind je dat het gebruik van een smartphone, een tablet of een computer op school vaker zou moeten kunnen om een les te volgen, huiswerk te maken of vragen te stellen aan je leerkracht/onderwijzer(es)?

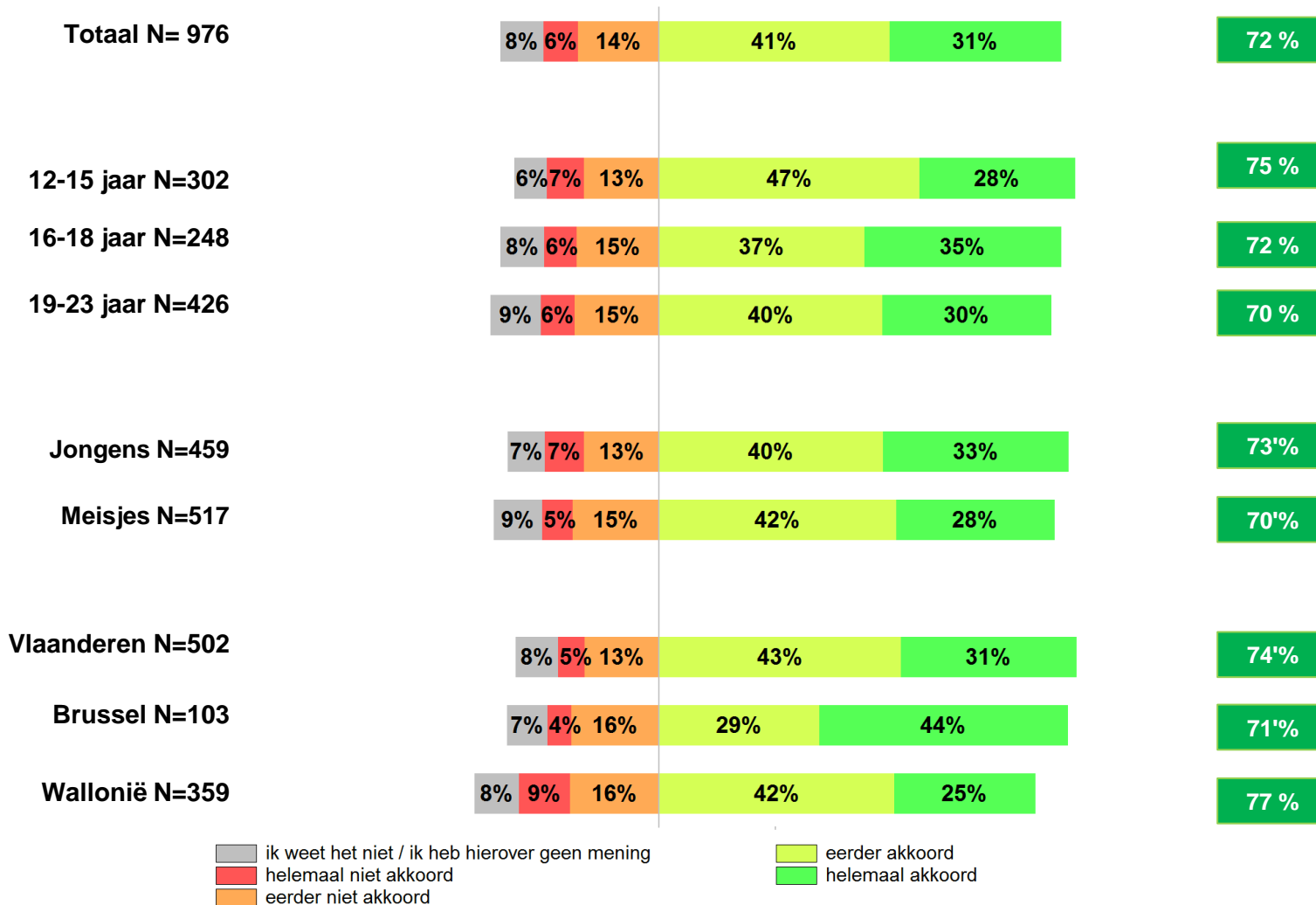
[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

1.3. Het belang van smartphones voor schoolwerk

V2e': Is het volgens jou interessant om een of meerdere applicaties/sociale netwerken te kunnen gebruiken om je huiswerk te maken?

Som 'eerder akkoord'/'helemaal akkoord'

ik weet het niet / ik heb hierover geen mening
 helemaal niet akkoord
 eerder niet akkoord
 eerder akkoord
 helemaal akkoord

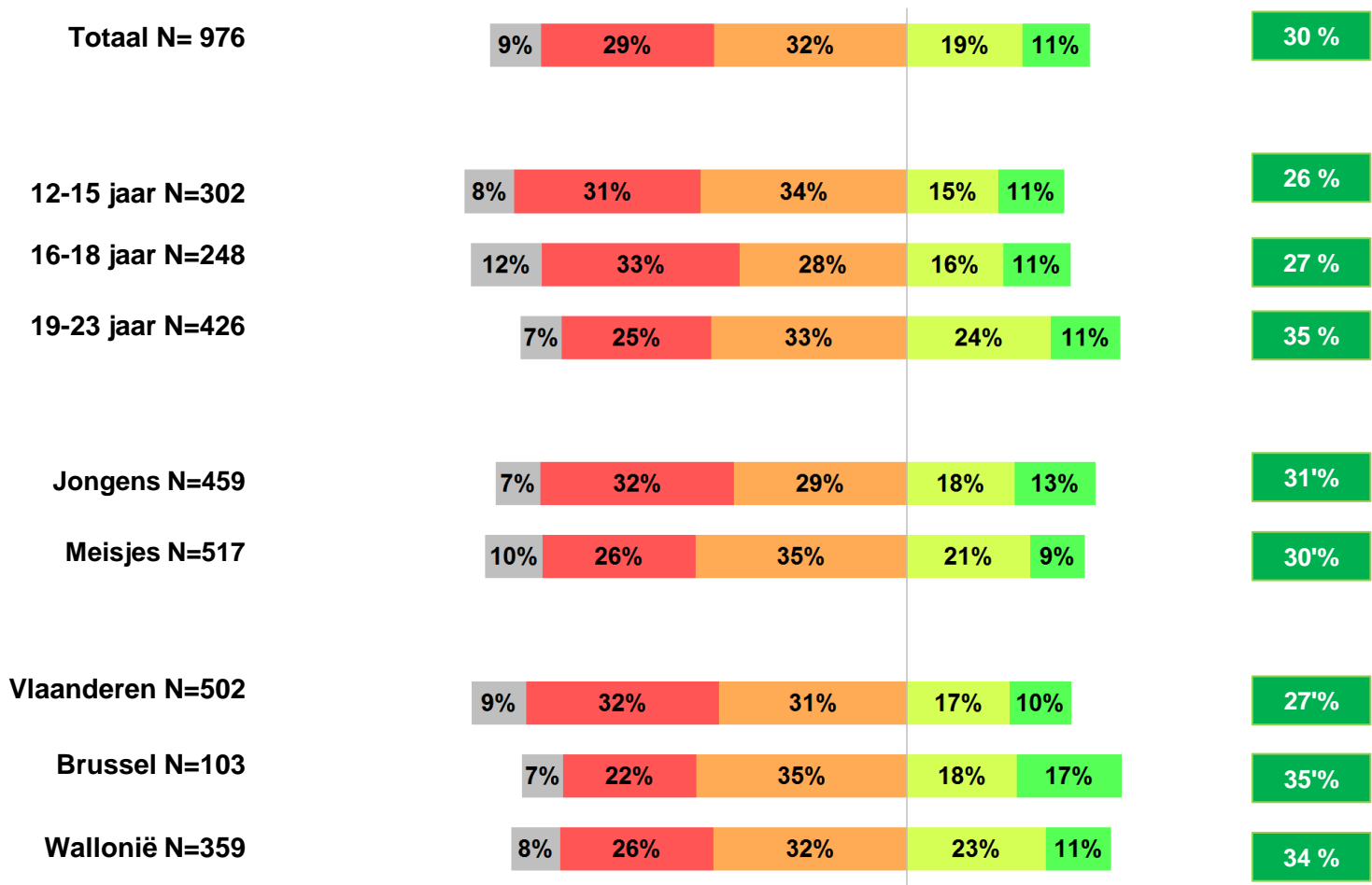
[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

1.4. De jongeren zijn tegen een totaal verbod van smartphones op school

V2f: In bepaalde landen (dat zou bijvoorbeeld weldra het geval kunnen zijn in Frankrijk) heeft men het over een totaal verbod van het gebruik van smartphones op school, zowel voor privé- als voor schoolredenen. Ben je zelf ...

Som 'eerder voorstander' / 'absoluut voorstander'

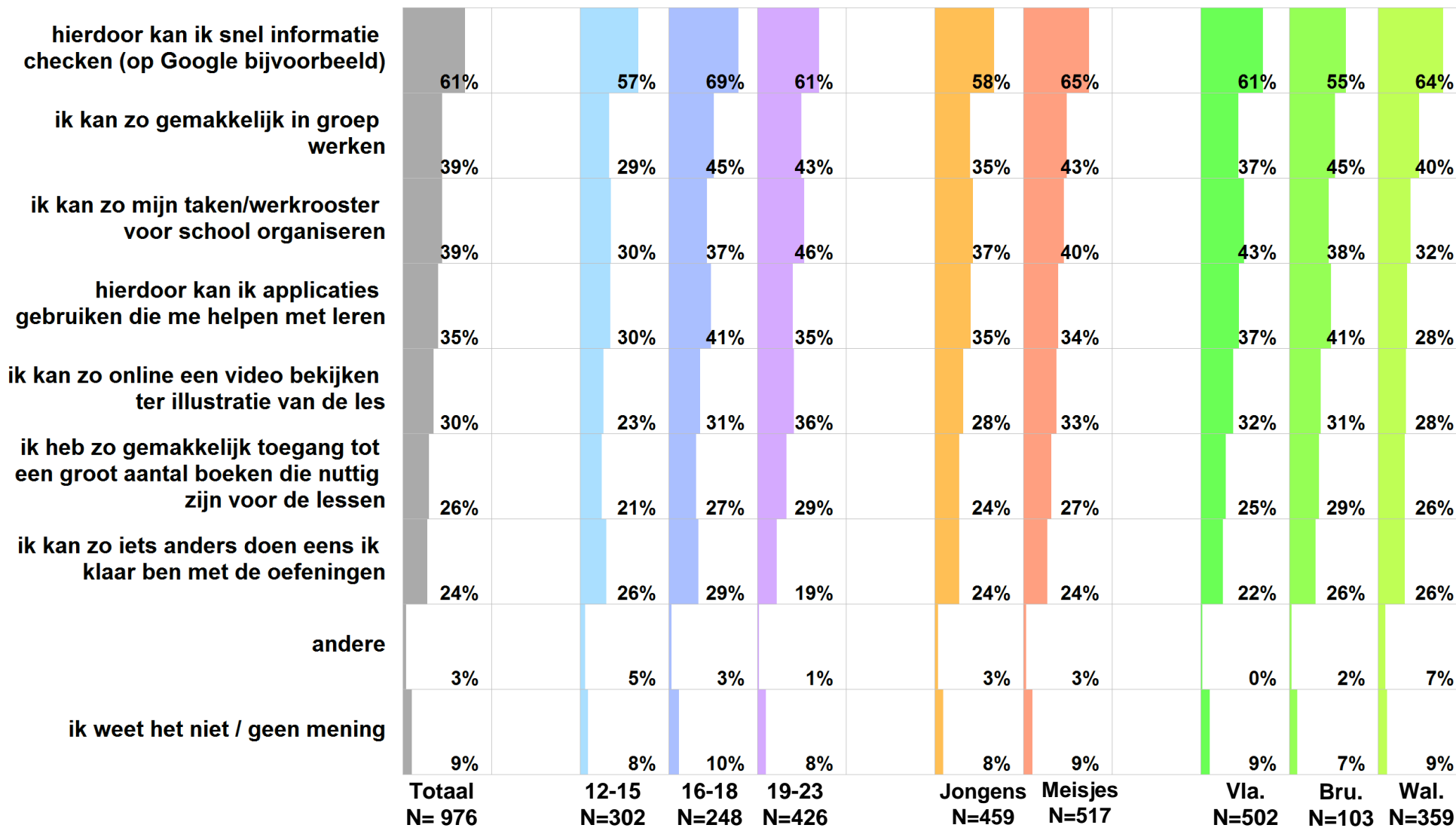
ik weet het niet / ik heb hierover geen mening
 absoluut geen voorstander / absoluut tegenstander van dit totale verbod
 eerder geen voorstander / eerder tegenstander van dit totale verbod
 eerder voorstander van dit totale verbod
 absoluut voorstander van dit totale verbod

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

1.5. De positieve aspecten van het gebruik van smartphones op school

V2g: Wat is er volgens jou positief aan het gebruik van smartphones/tablets op school voor privé- of schoolredenen?

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

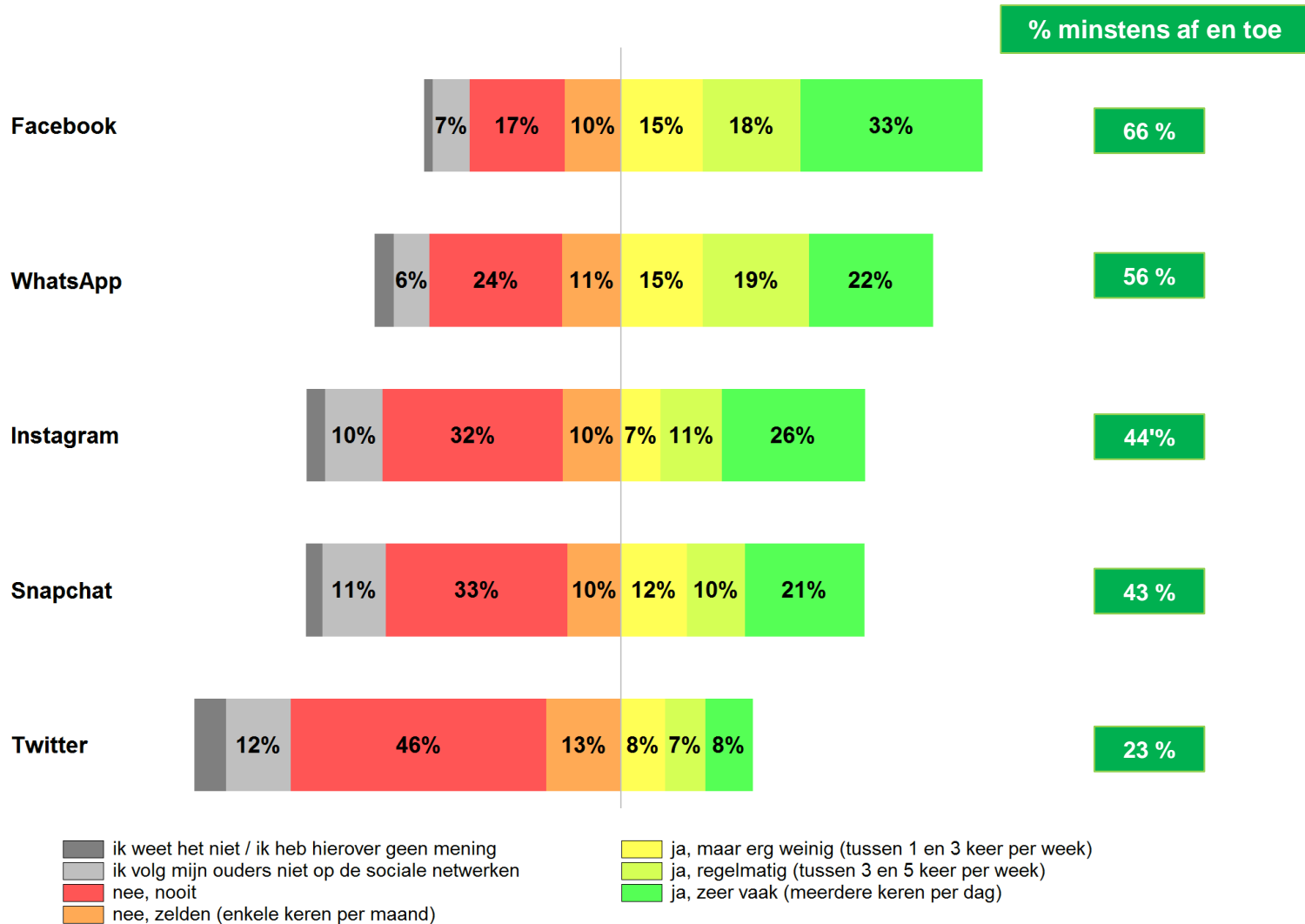

2. Ouders en sociale media

2.1. De gebruiksfrequentie van sociale netwerken om met de ouders te communiceren

V3a': Gebruik je volgende sociale netwerken (Instagram, Twitter, Snapchat, Facebook, WhatsApp ...) om met je ouders te communiceren?

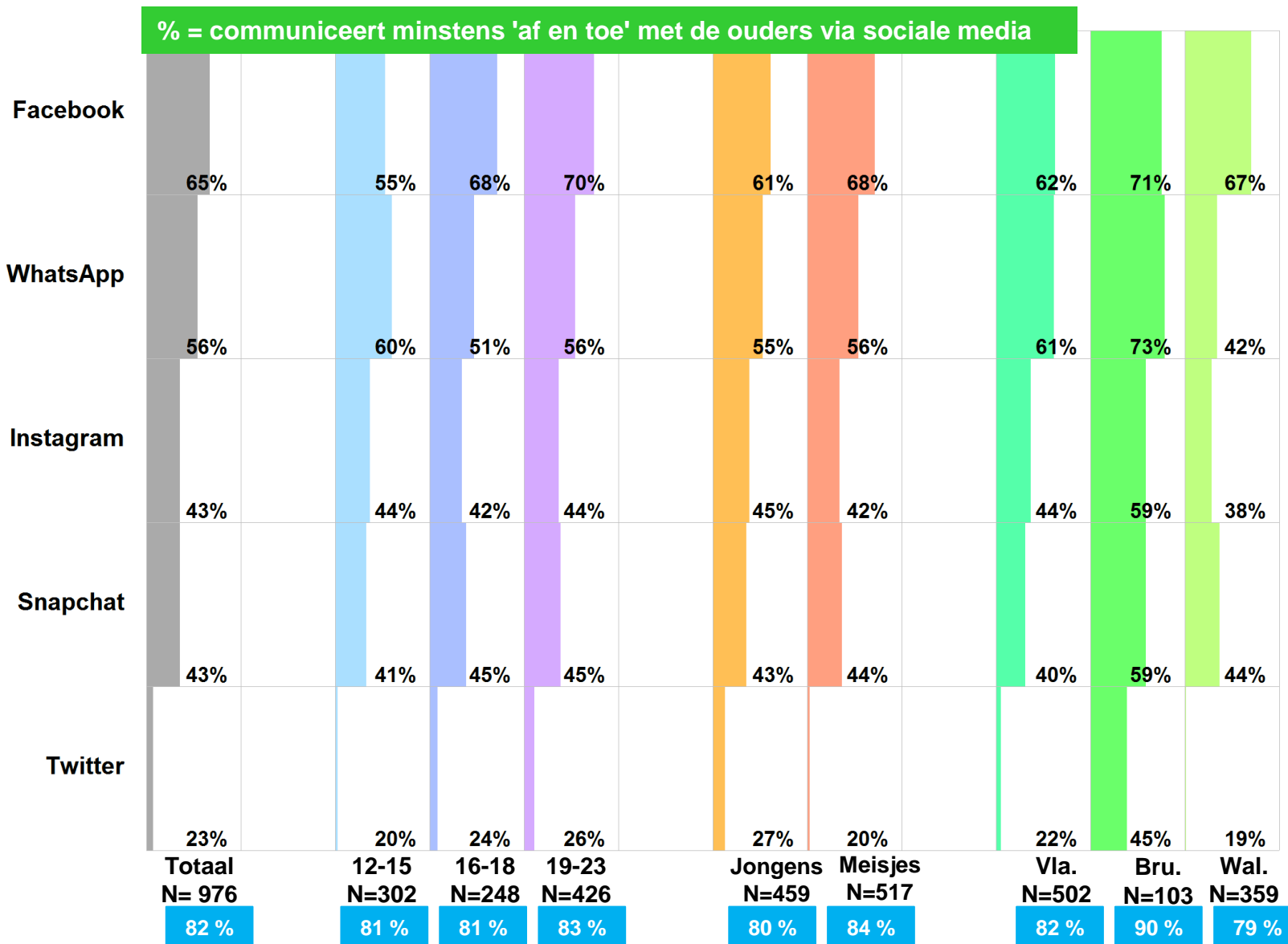
Unduplicated: 82% van de jongeren communiceert minstens af en toe via sociale media met zijn/haar ouders

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

2.2. De gebruiksfrequentie van sociale netwerken om met de ouders te communiceren

V3a': Gebruik je volgende sociale netwerken (Instagram, Twitter, Snapchat, Facebook, WhatsApp ...) om met je ouders te communiceren?

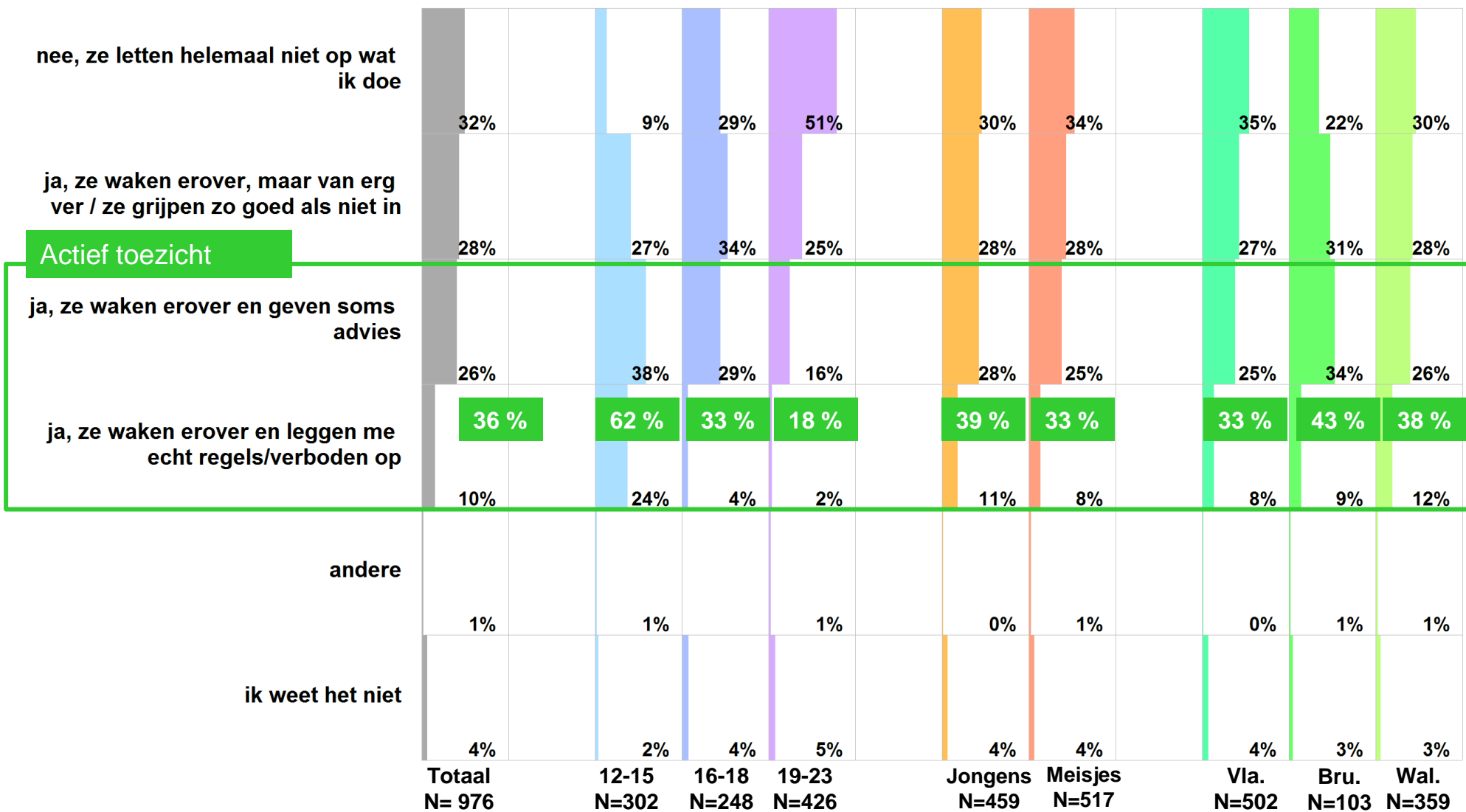
Unduplicated

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

2.3. Het toezicht/de restricties door ouders

V3c: Geven je ouders je advies over / leggen ze je beperkingen op bij het gebruik van sociale netwerken?

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

2.4. De aanbevelingen/verboden die ouders geven

V3d': Welke adviezen geven ze en/of welke verboden leggen je ouders je op? Je mag meerdere antwoorden in de volgende lijst aanvinken en/of deze lijst aanvullen.

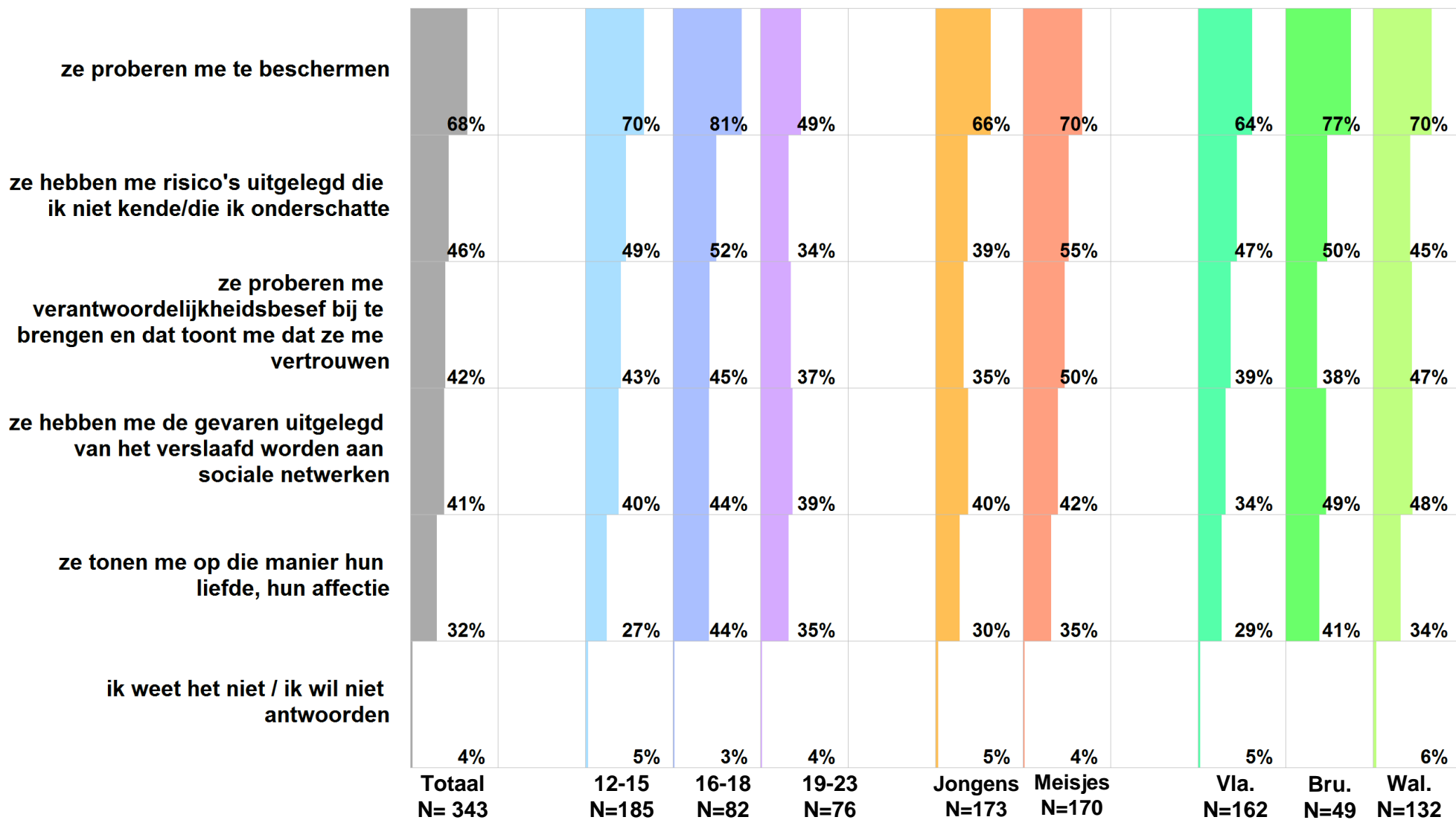
ik mag geen persoonlijke informatie geven op internet (bankkaart, identiteit, plaats waar ik woon ...)	70%	81%	69%	44%	66%	74%	70%	65%	72%
ik mag niet communiceren met onbekenden	69%	81%	64%	43%	66%	73%	64%	64%	78%
ik mag geen online weddenschappen (betalende ookspelletjes) doen	65%	76%	68%	34%	64%	66%	64%	64%	66%
ik mag geen dingen online kopen (spelletjes ...)	60%	72%	59%	31%	60%	60%	58%	55%	65%
ik mag niet zomaar iedereen als vriend/volger aanvaarden op mijn online accounts	58%	66%	57%	38%	55%	61%	51%	53%	68%
ik mag mijn smartphone/tablet niet op om het even welk moment gebruiken	45%	56%	37%	23%	47%	42%	38%	48%	54%
ik mag mijn locatiegegevens niet opgeven voor de plaatsen waar ik kom	45%	51%	41%	32%	41%	49%	41%	53%	47%
ik moet aanvaarden dat mijn ouders me op de sociale netwerken volgen	32%	42%	27%	11%	29%	36%	32%	20%	36%
ik mag op de sociale netwerken zitten, maar ze moeten me kunnen volgen	27%	36%	15%	16%	25%	29%	25%	28%	29%
andere									
ik weet het niet / ik wil niet antwoorden	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%		2%
	2%	3%	1%	2%	3%	2%	3%	2%	1%
	Totaal N= 343	12-15 N=185	16-18 N=82	19-23 N=76	Jongens N=173	Meisjes N=170	Vla. N=162	Bru. N=49	Wal. N=132

[%, geholpen antwoorden: **krijgen advies en/of verboden: N = 343**]

2.5. Positieve gevoelens bij de verboden die ouders opleggen

V3f: Wat heb je als positief ervaren toen je ouders je beperkingen, verboden oplegden voor de sociale netwerken?

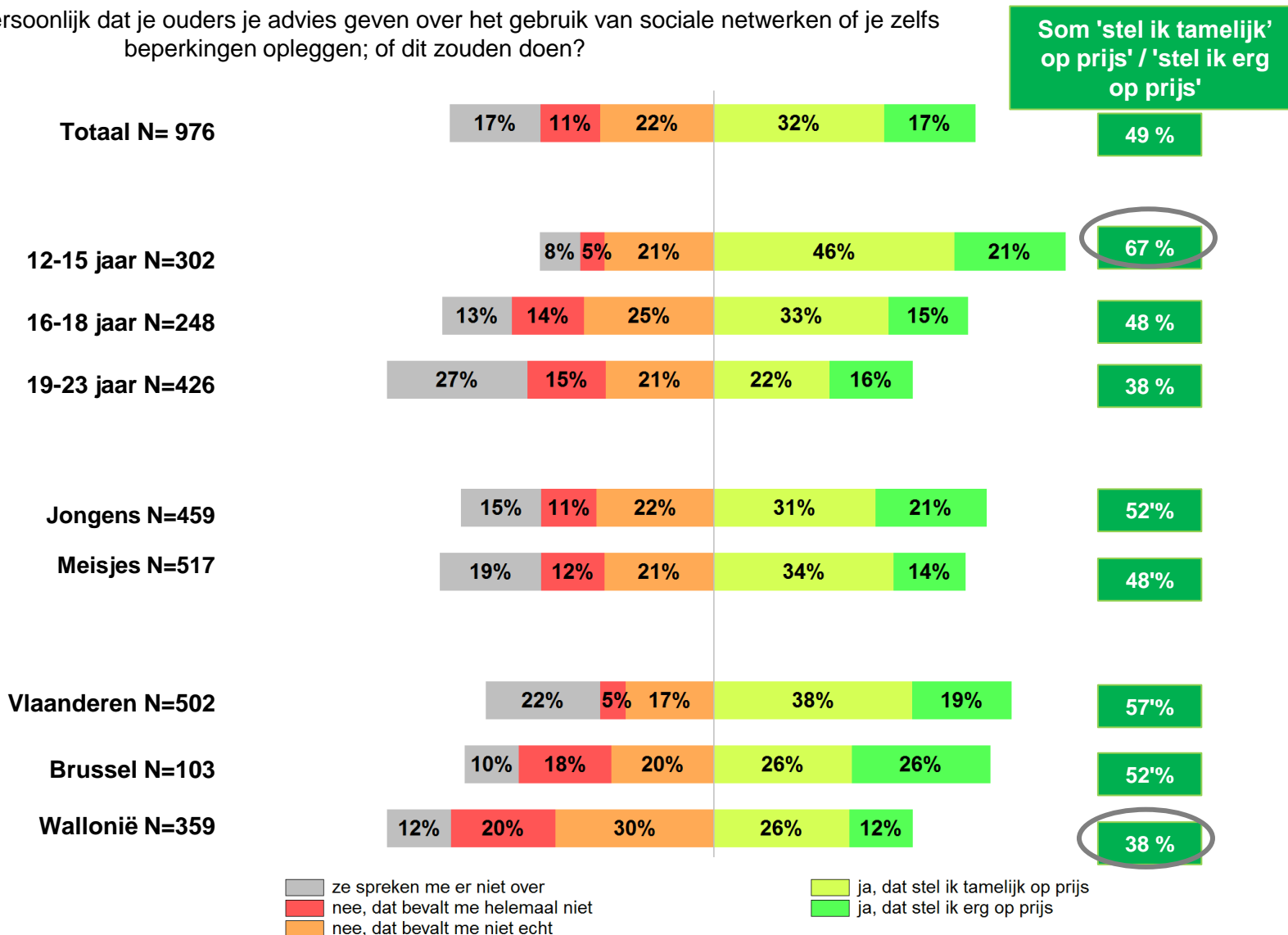

[%, geholpen antwoorden: **krijgen advies en/of verboden: N = 343**]

2.6. Een op twee jongeren stelt het toezicht van ouders op prijs

V3g': Bevalt het jou persoonlijk dat je ouders je advies geven over het gebruik van sociale netwerken of je zelfs beperkingen opleggen; of dit zouden doen?

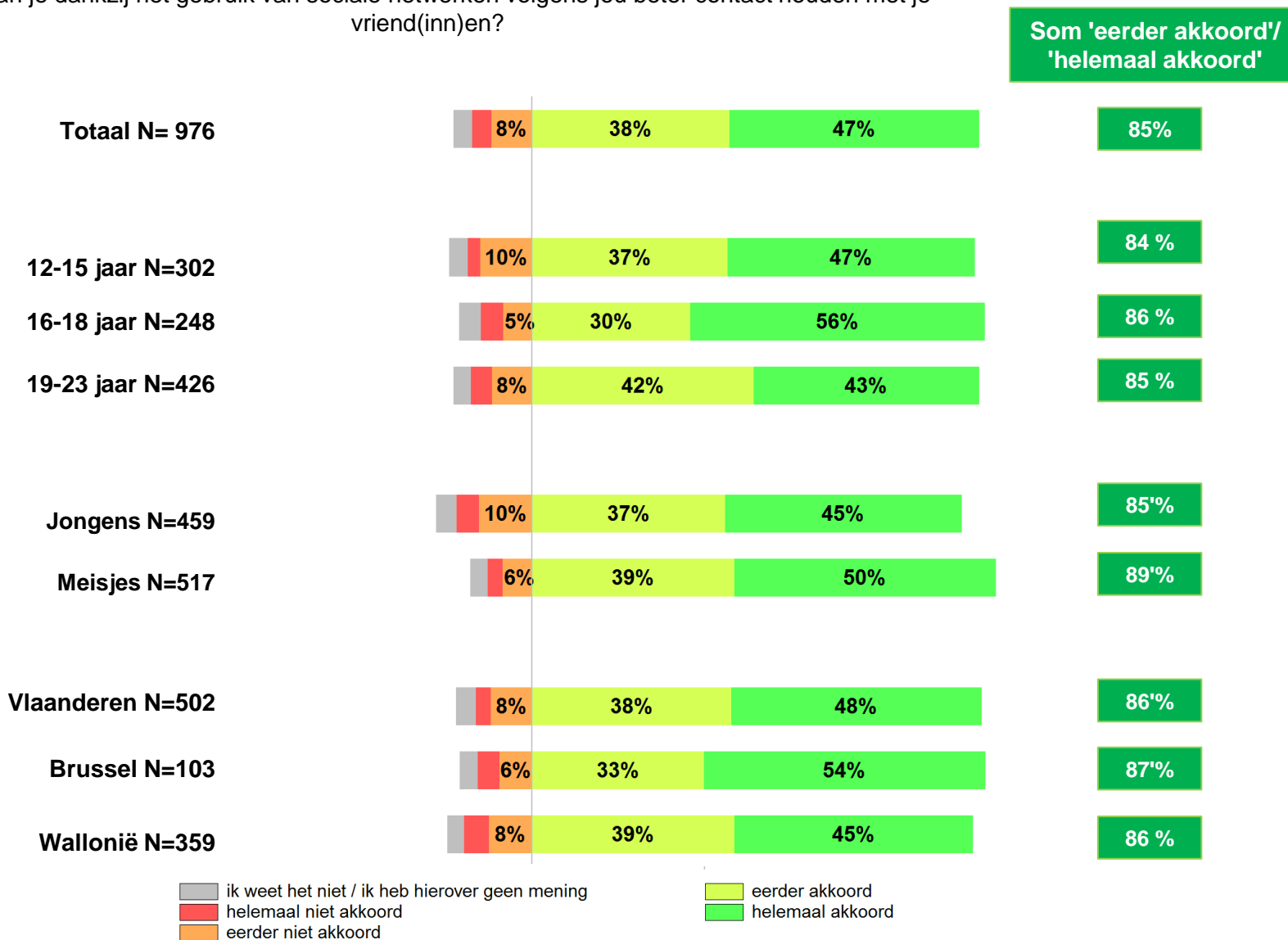

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

3.1. Jongeren vinden unaniem dat sociale media hun vriendschappen ten goede komen

V4c: Kan je dankzij het gebruik van sociale netwerken volgens jou beter contact houden met je vriend(inn)en?

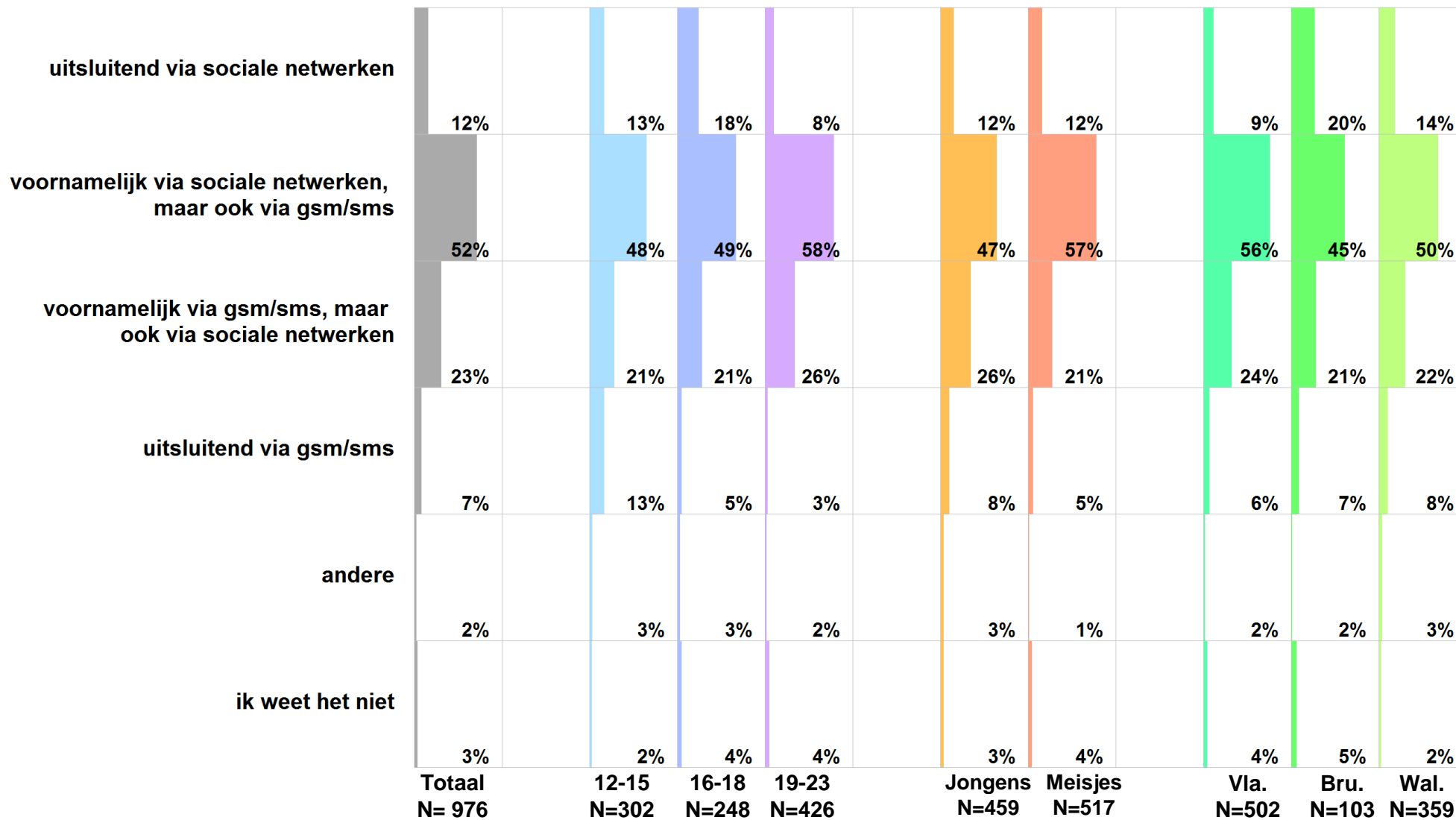

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

3.2. Jongeren geven ruim de voorkeur aan sociale media i.p.v. gsm-verkeer

V4d: Communiceer jij met je vrienden ...

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

3.3. De gewenste beperkingen bij het gebruik van sociale media

V4e: Denk je dat het een goed idee zou zijn om bepaalde gebruiksbeperkingen te hebben op sociale netwerken?

Som 'eerder akkoord' / 'helemaal akkoord'

Volledig kunnen kiezen wie je posts ziet (privé, publiek, enkel open voor bepaalde vriend(inn)en ...)

Kunnen kiezen wie jou contacteert

Zo weinig mogelijk persoonlijke gegevens op sociale netwerken zetten

Een leeftijdslimiet opleggen voor het gebruik van sociale netwerken

Doelgerichte reclames blokkeren

Het recht op afbeelding beschermen: je mag geen foto's/video's van je vriend(inn)en posten zonder hun toestemming

De auteursrechten beschermen (zodat je geen muziek en/of filmfragmenten kan gebruiken zonder toestemming van de auteur)

Het gebruik van een gsm of tablet verbieden aan tafel, in bed, 's avonds

Een internetfilter installeren om het aantal gebruiksuren te beperken

Een applicatie installeren die de toegang tot sociale netwerken beperkt

geen mening / geen opinie
 helemaal niet akkoord
 eerder niet akkoord
 eerder akkoord
 helemaal akkoord

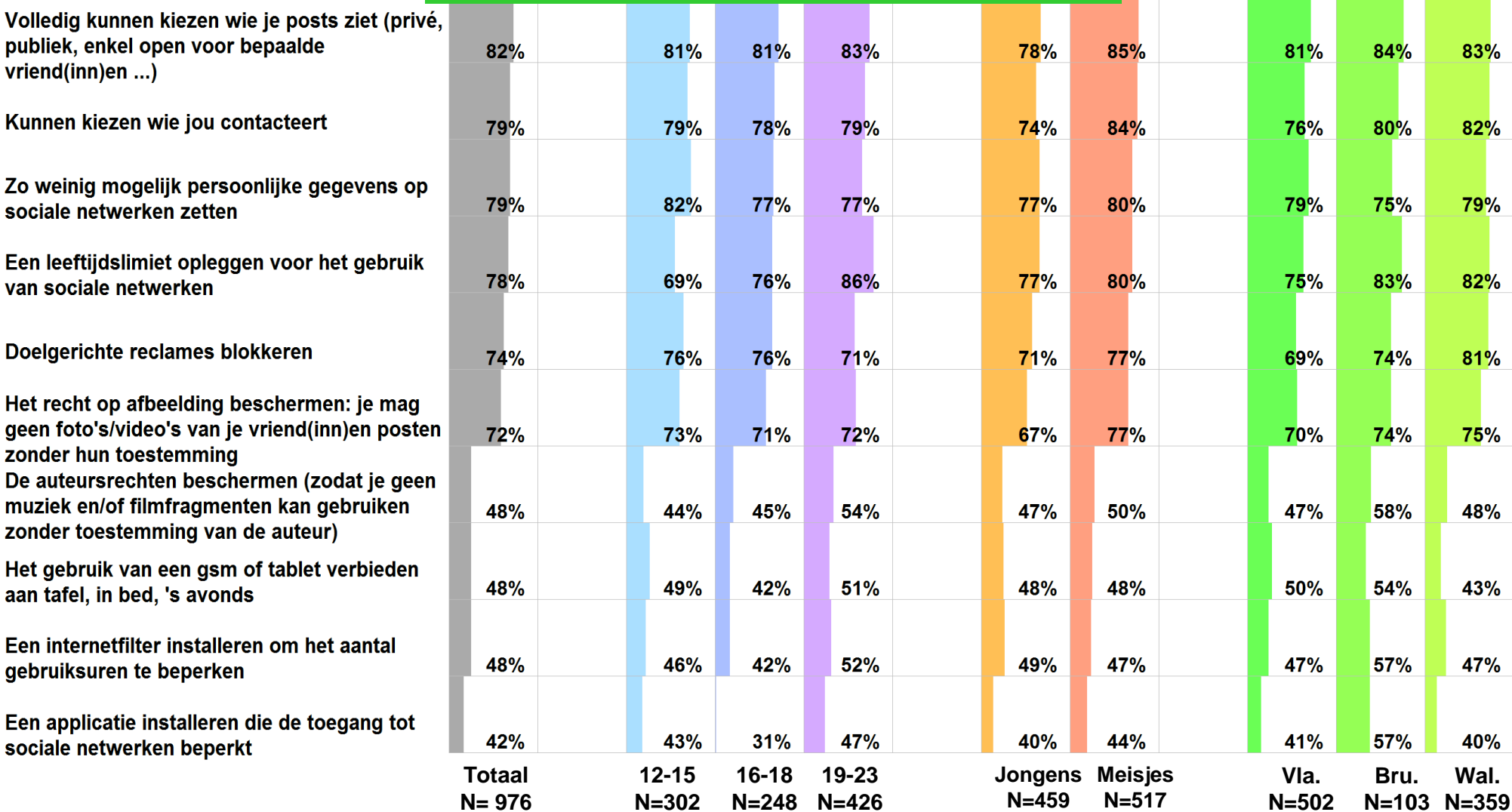
[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

3.4. De gewenste beperkingen bij het gebruik van sociale media

V4e: Denk je dat het een goed idee zou zijn om bepaalde gebruiksbeperkingen te hebben op sociale netwerken?

% = som 'eerder akkoord' en 'helemaal akkoord'

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

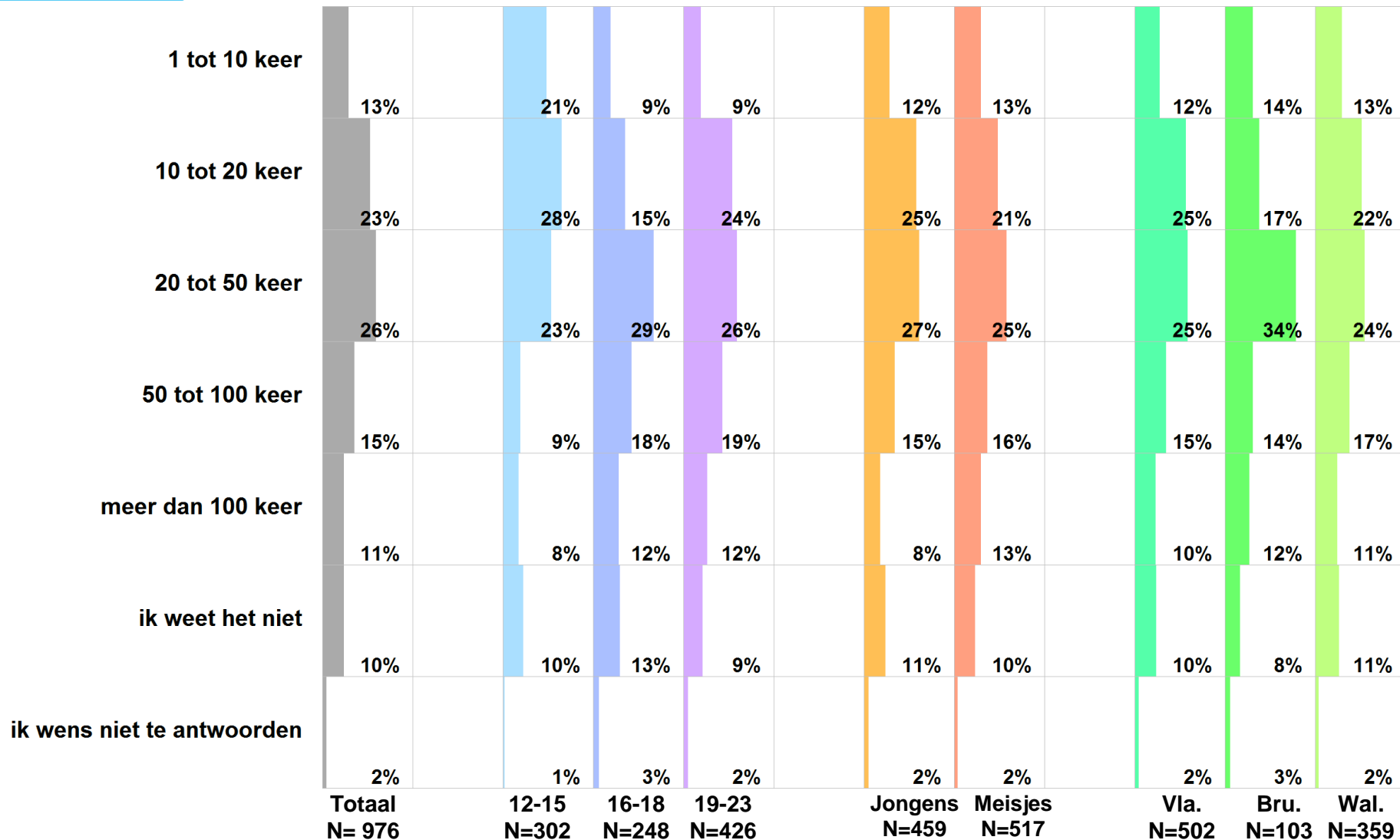

4. Beschrijving van het gebruik van de smartphone

4.1. De dagelijkse gebruiksfrequentie van de smartphone

V6a': Hoeveel keer per dag kijk jij op je smartphone/tablet?

Een jongere checkt zijn/haar smartphone gemiddeld 47 keer per dag

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

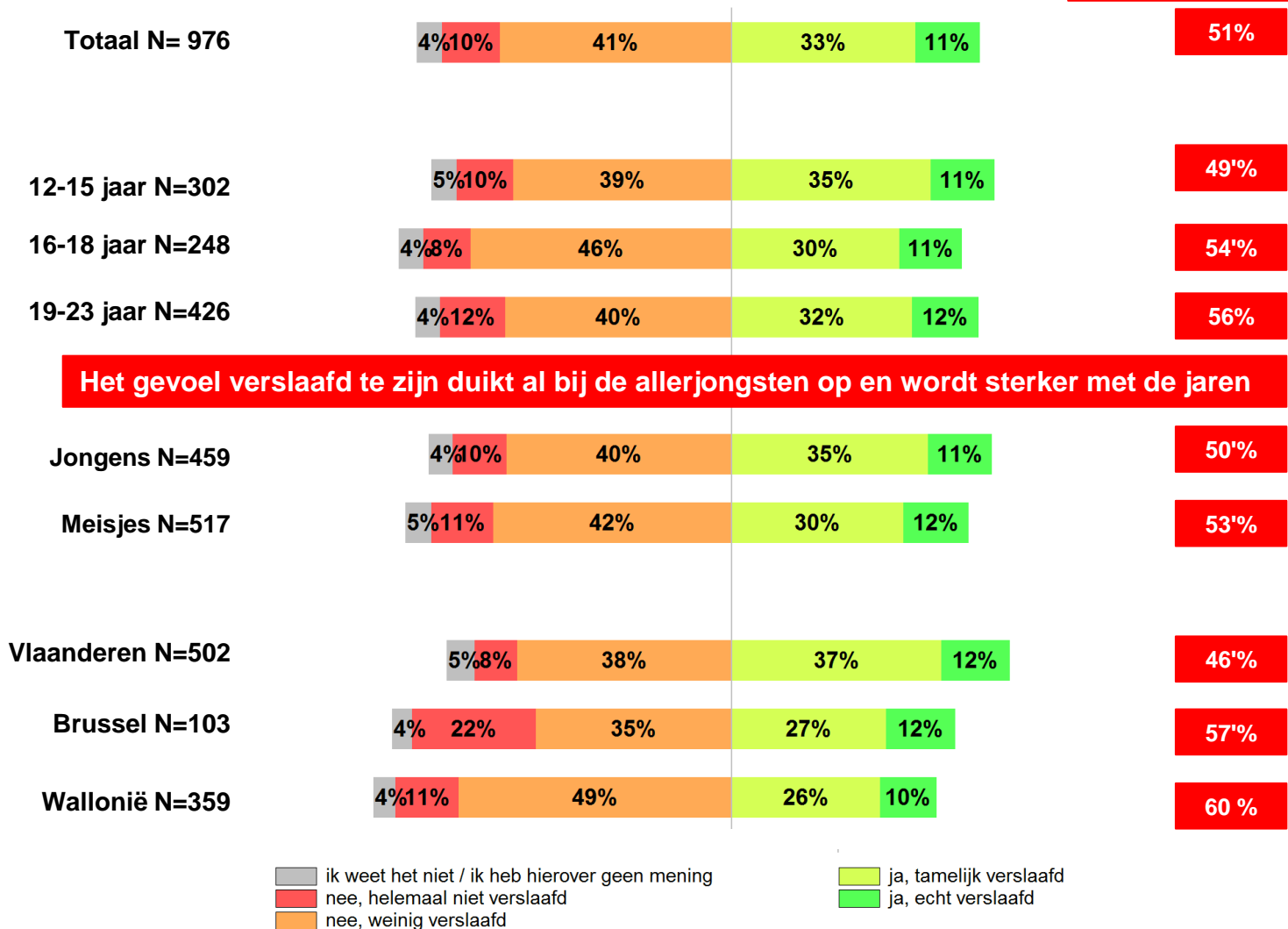

[4. Beschrijving van het gebruik van de smartphone]

4.2. Het gevoel verslaafd te zijn aan de smartphone

V6d: Denk je dat je 'verslaafd' bent aan je smartphone/tablet?

Som 'tamelijk verslaafd' / 'echt verslaafd'

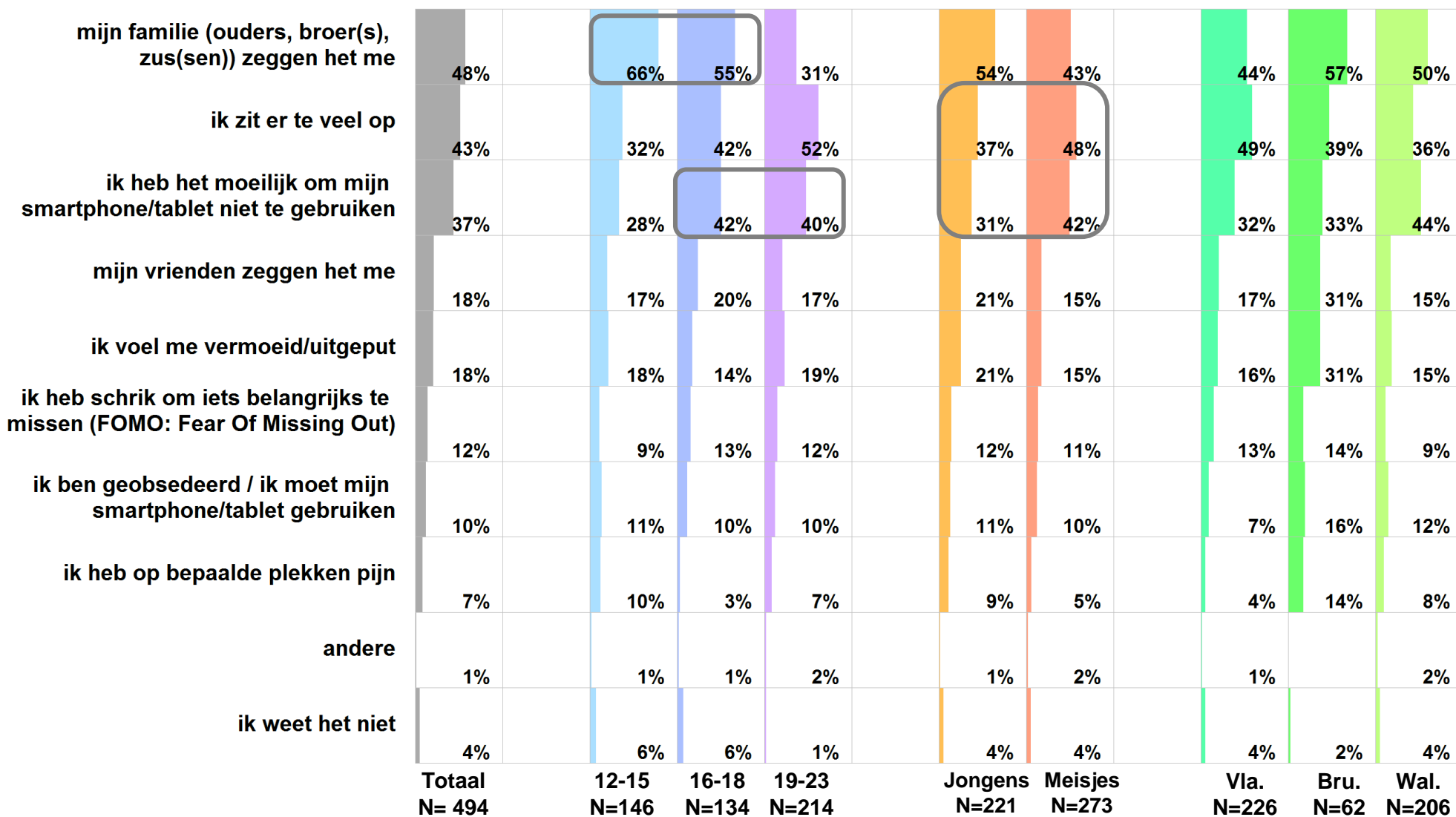

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

4.3. Zich bewust zijn van verslavingsgedrag

V6e: Waarom denk je dat je verslaafd bent aan je smartphone/tablet?

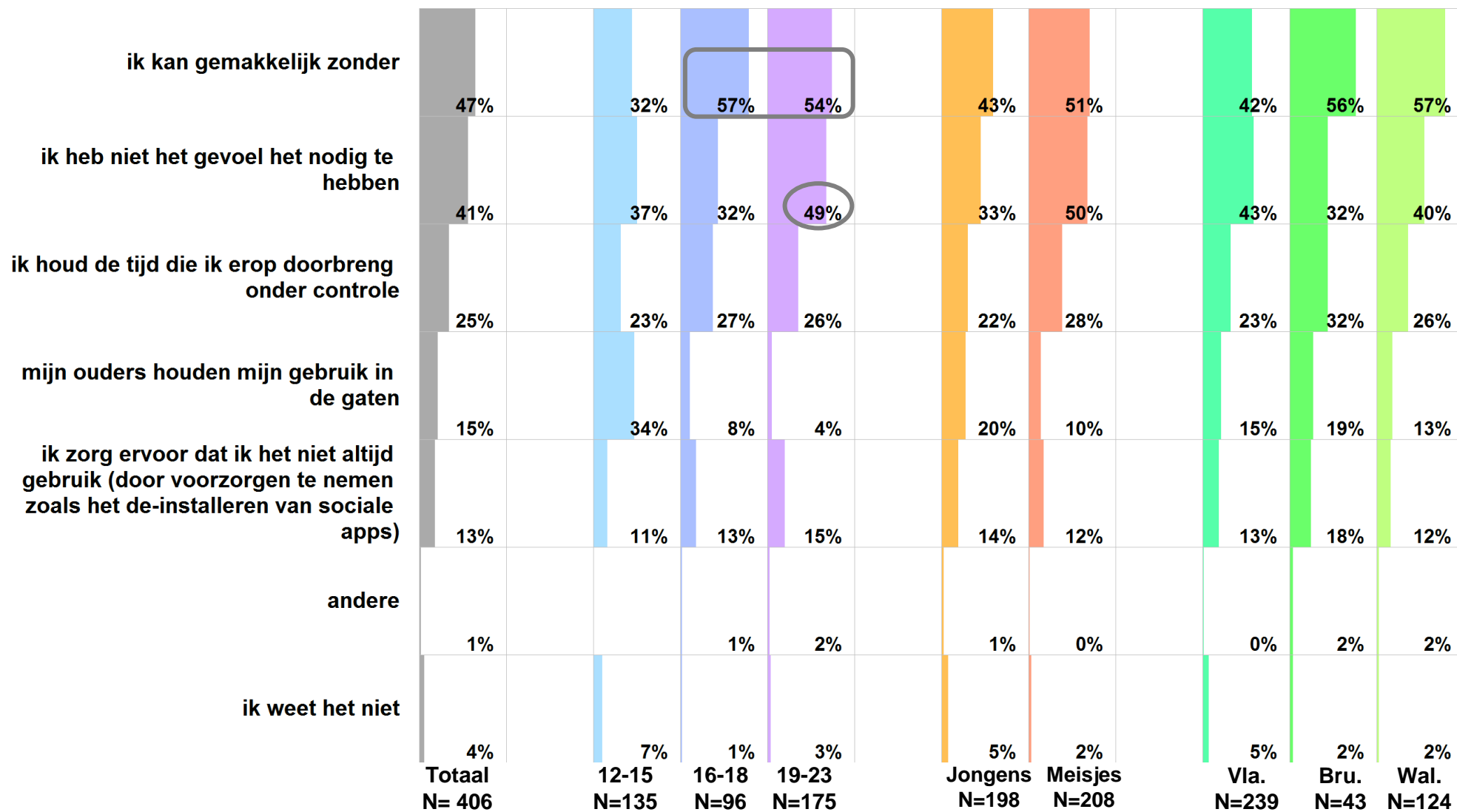
[%, geholpen antwoorden; basis: hebben het gevoel verslaafd te zijn: N = 494]

[4. Beschrijving van het gebruik van de smartphone]

4.4. Waarom denkt men niet smartphoneverslaafd te zijn?

V6f: Waarom denk je dat je niet verslaafd bent aan je smartphone/tablet?

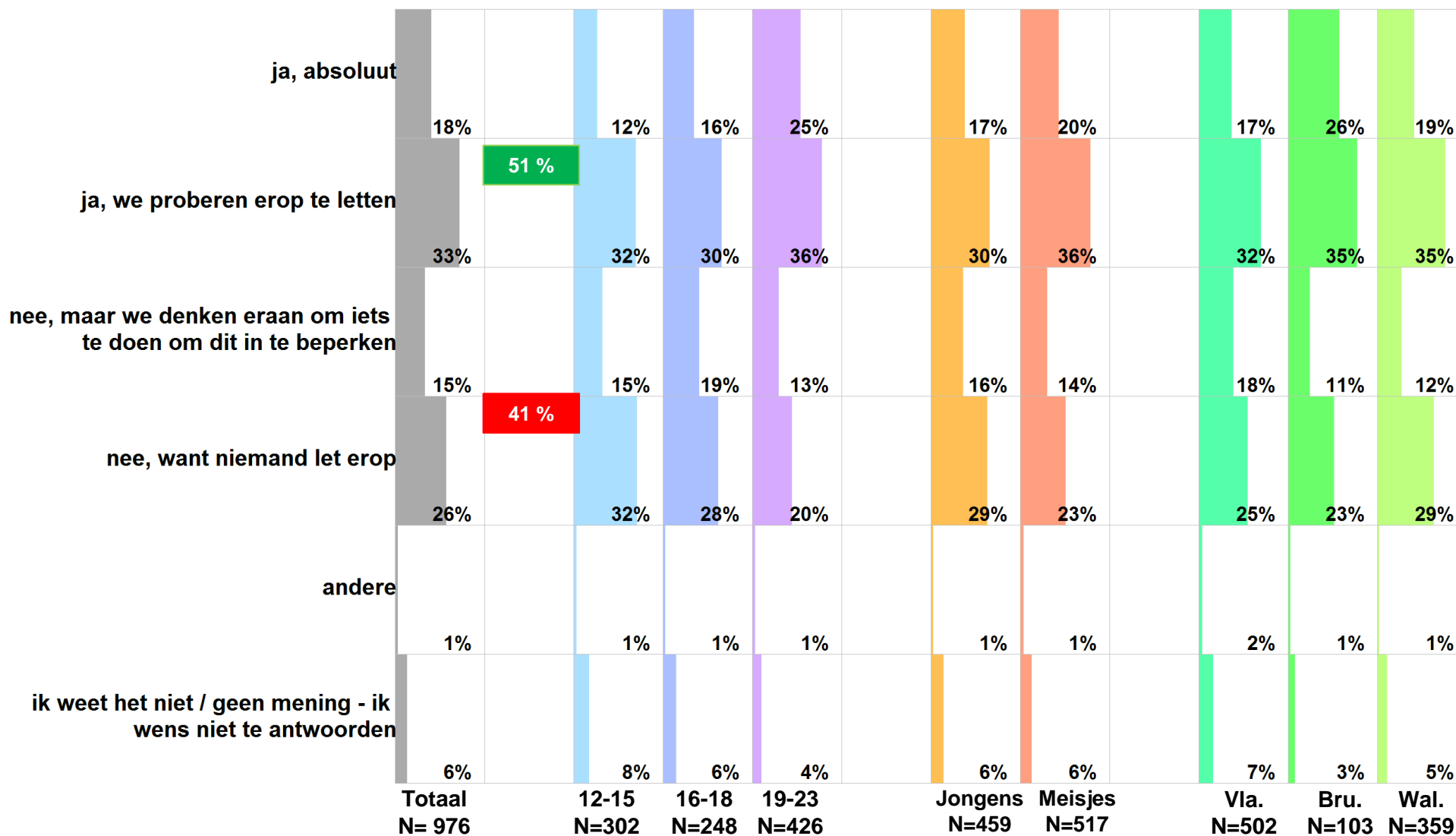

[%, geholpen antwoorden; basis: hebben niet het gevoel verslaafd te zijn: N = 406]

4.5. 'Zelfbeperking' van de smartphone onder vrienden

V6h: Wanneer je je vriend(inn)en ziet, letten jullie er dan op om niet op jullie gsm's te zitten?

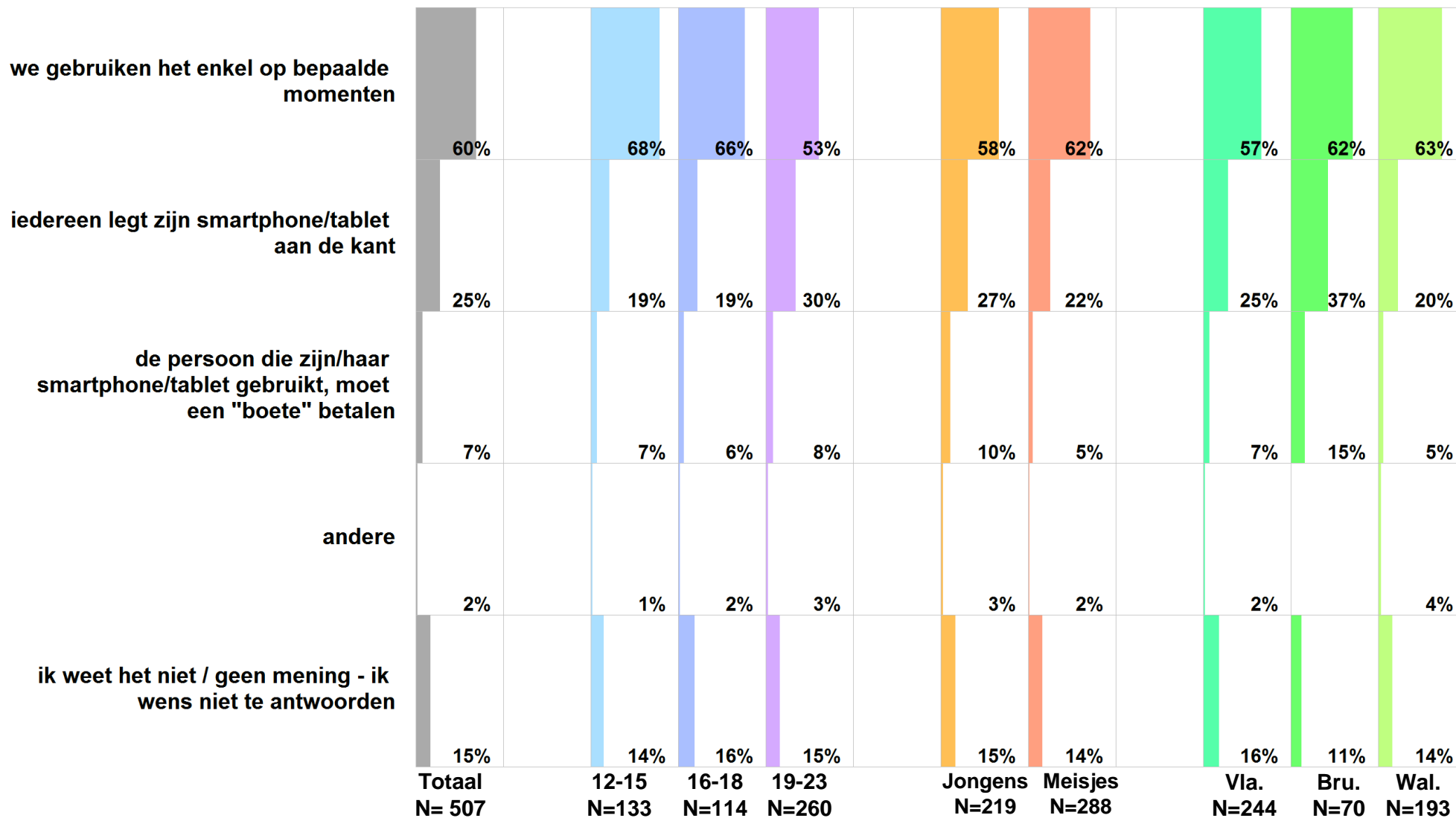

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

4.6. De ingevoerde "zelfbeperkingsregels"

V6i: Welke regels heb je ingevoerd?

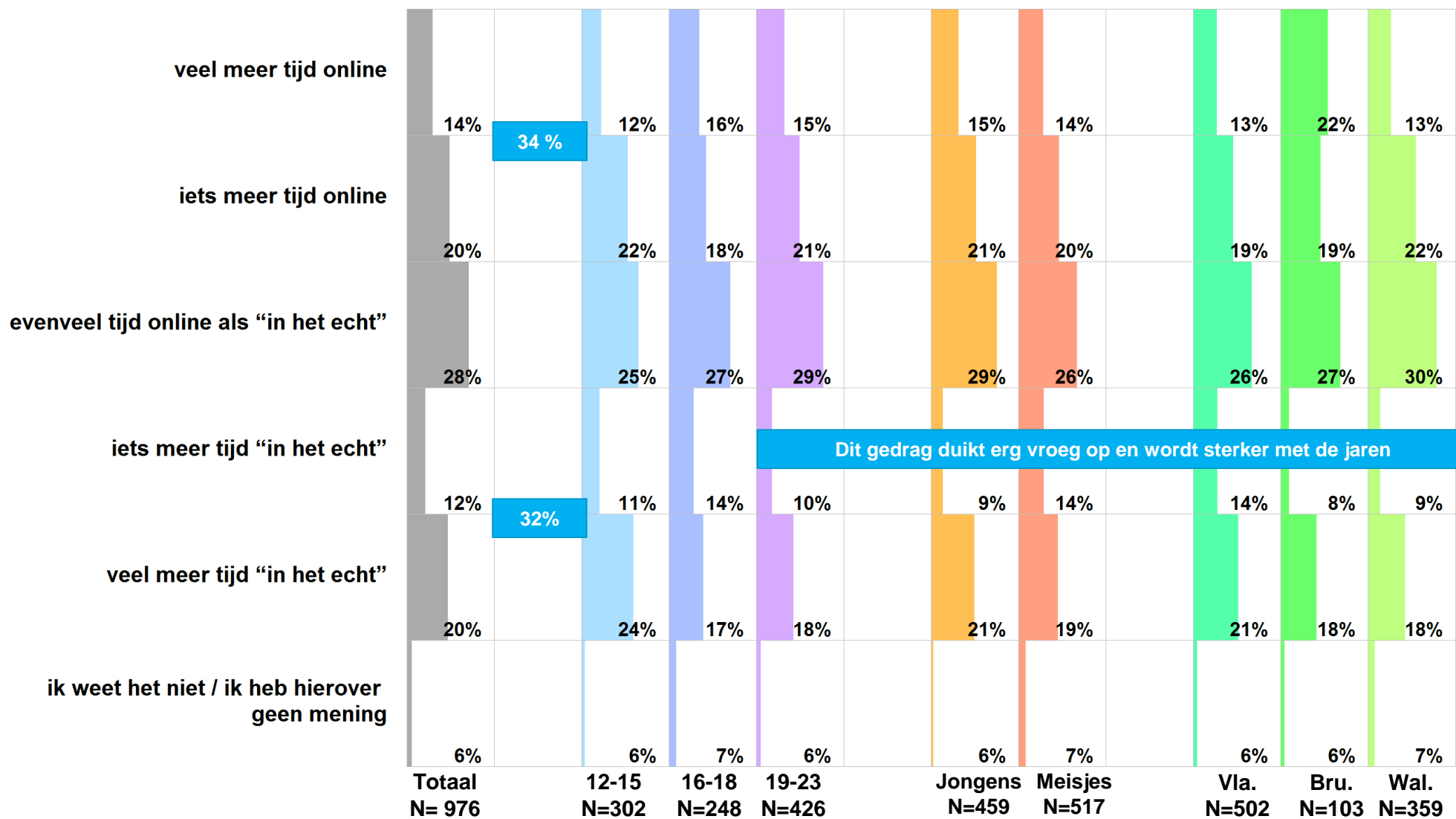

[%, geholpen antwoorden; basis: hebben zelfbeperkingsregels ingevoerd: N = 507]

4.7. Jongeren communiceren evenveel 'online' als 'in het echt'

V6j: Babbel je volgens jou meer tijd online met je vrienden dan 'in het echt' / in levenden lijve?

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

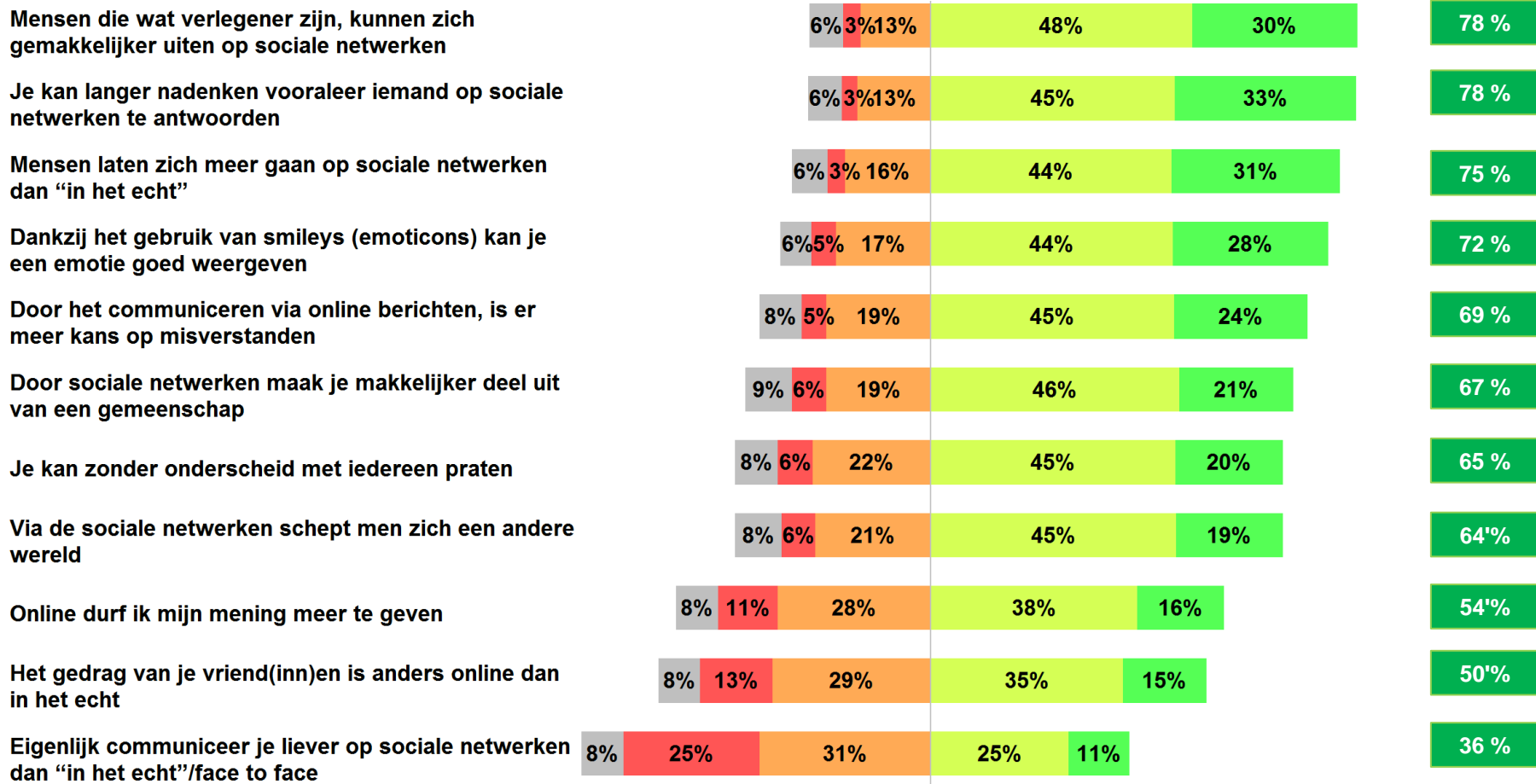

[4. Beschrijving van het gebruik van de smartphone]

4.8. De verschillen tussen 'digitale' en 'reële' communicatie

V6k: Ga je akkoord met de volgende beweringen over de verschillen tussen 'digitale' communicatie (online) en werkelijke communicatie ('in het echt')?

Som 'eerder akkoord' / 'helemaal akkoord'

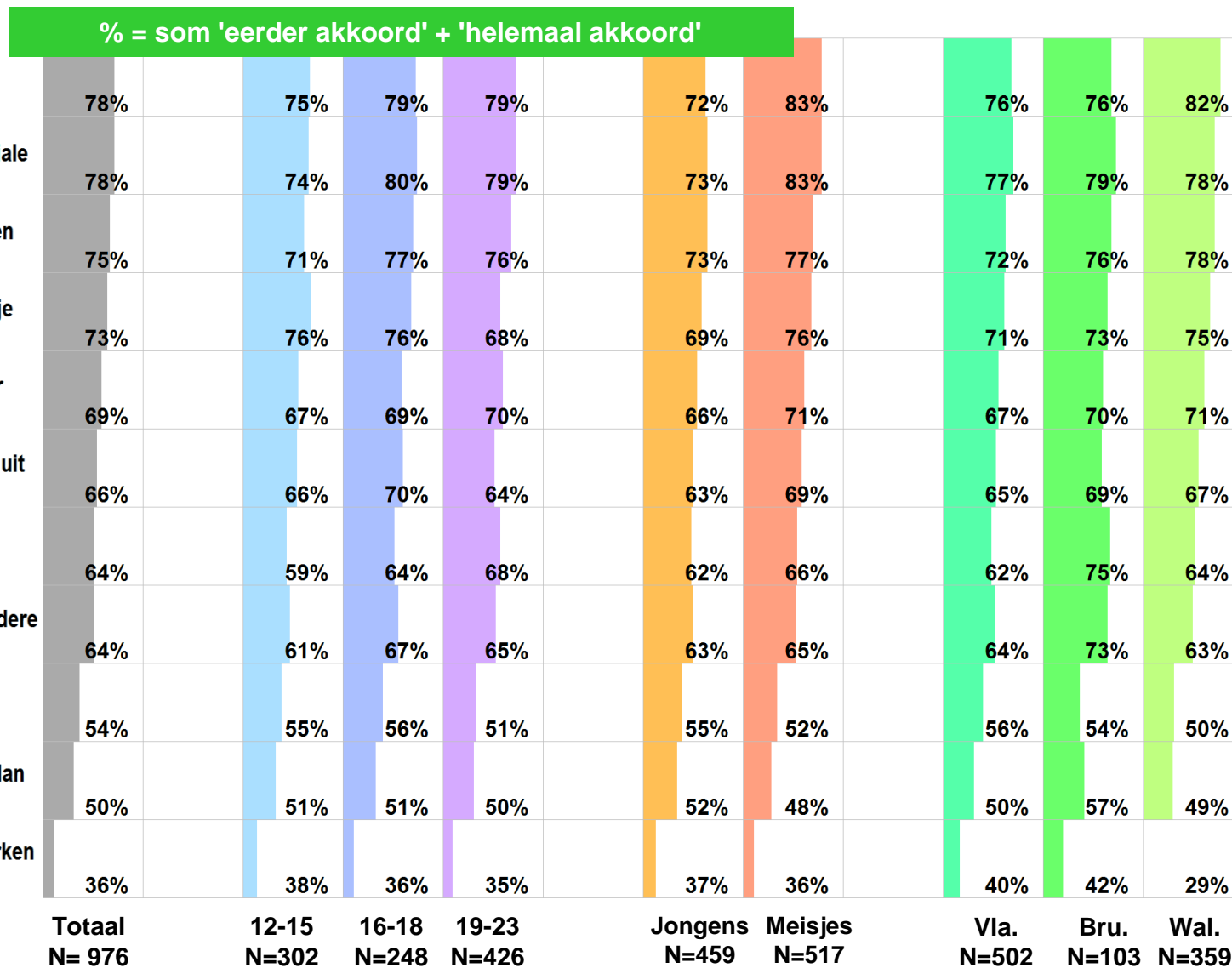

geen mening / geen opinie
 eerder akkoord
 helemaal niet akkoord
 helemaal akkoord
 eerder niet akkoord

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

4.9. De verschillen tussen 'digitale' en 'reële' communicatie

V6k: Ga je akkoord met de volgende beweringen over de verschillen tussen 'digitale' communicatie (online) en werkelijke communicatie ('in het echt')?

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

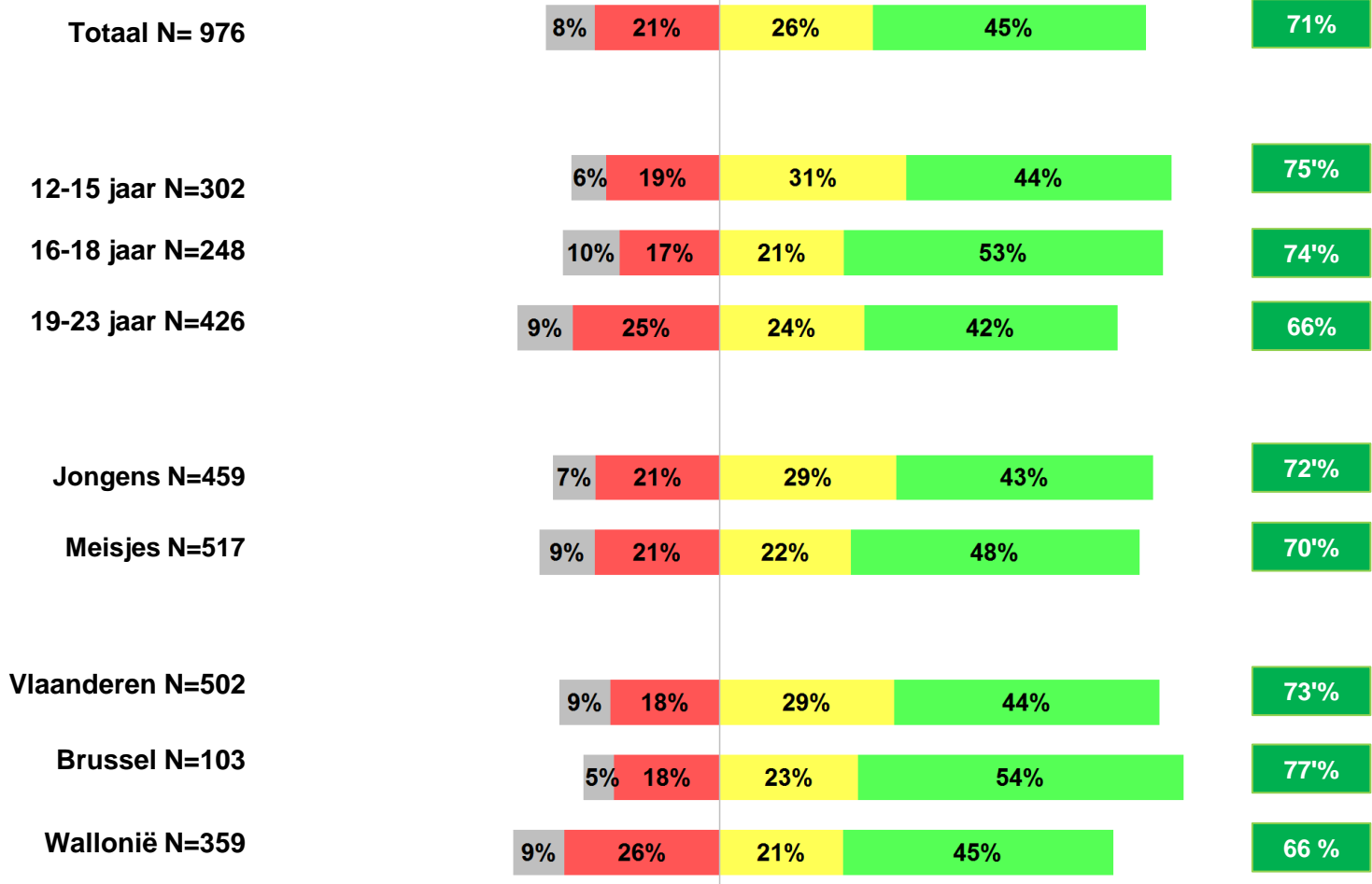

5. De risico's van het gebruik van sociale media

5.1. De risico's op de sociale netwerken

V8a': Hebben jullie het op school al gehad over de risico's van het gebruik van de smartphone/tablet en sociale netwerken?

Som 'een keer' / 'af en toe'

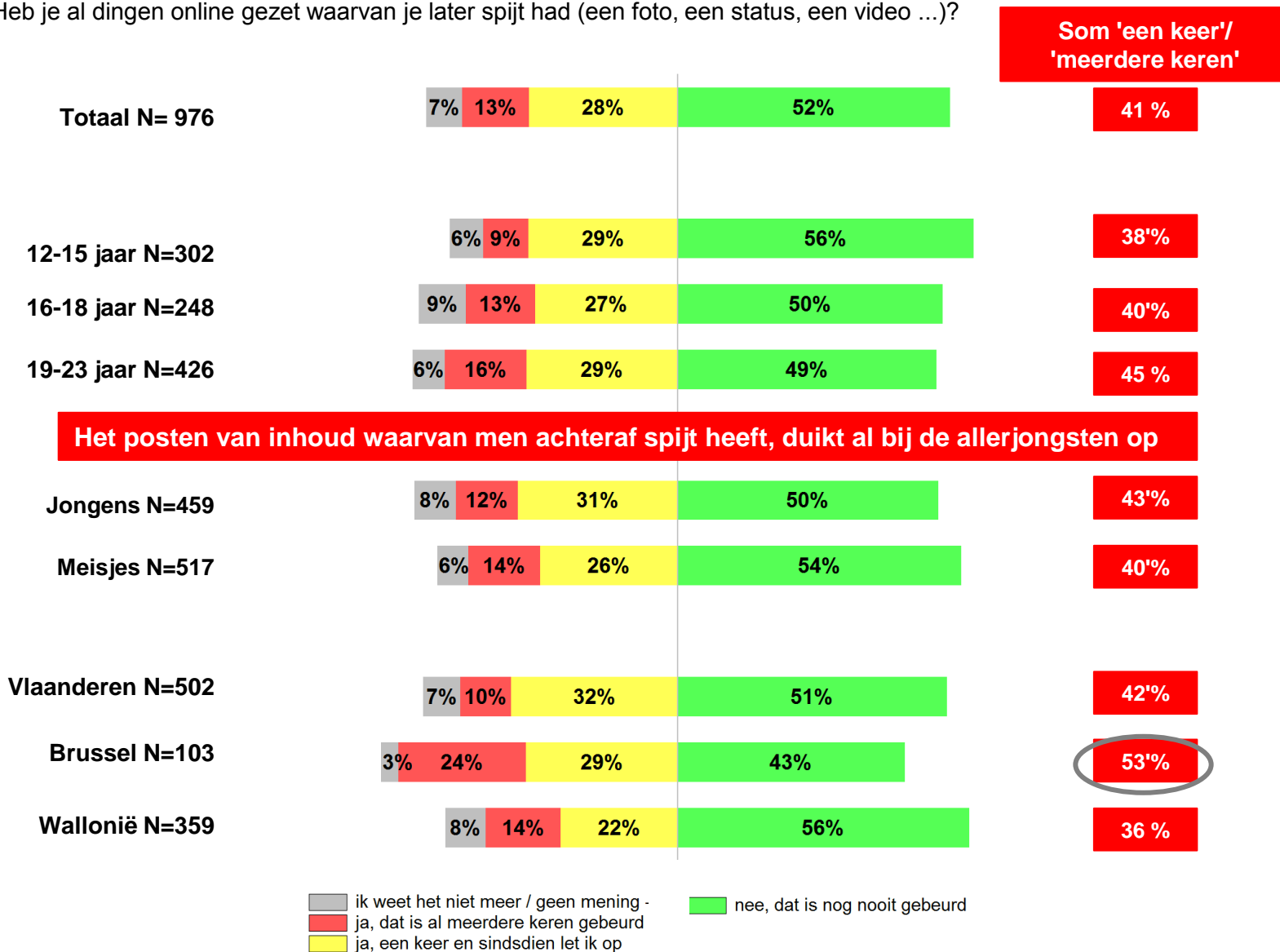
ik weet het niet meer / geen mening
 nee, nooit
 ja, een keer
 ja, dat gebeurt af en toe

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

5.2. Vier op tien jongeren hebben al inhoud gepost waarvan ze spijt hadden

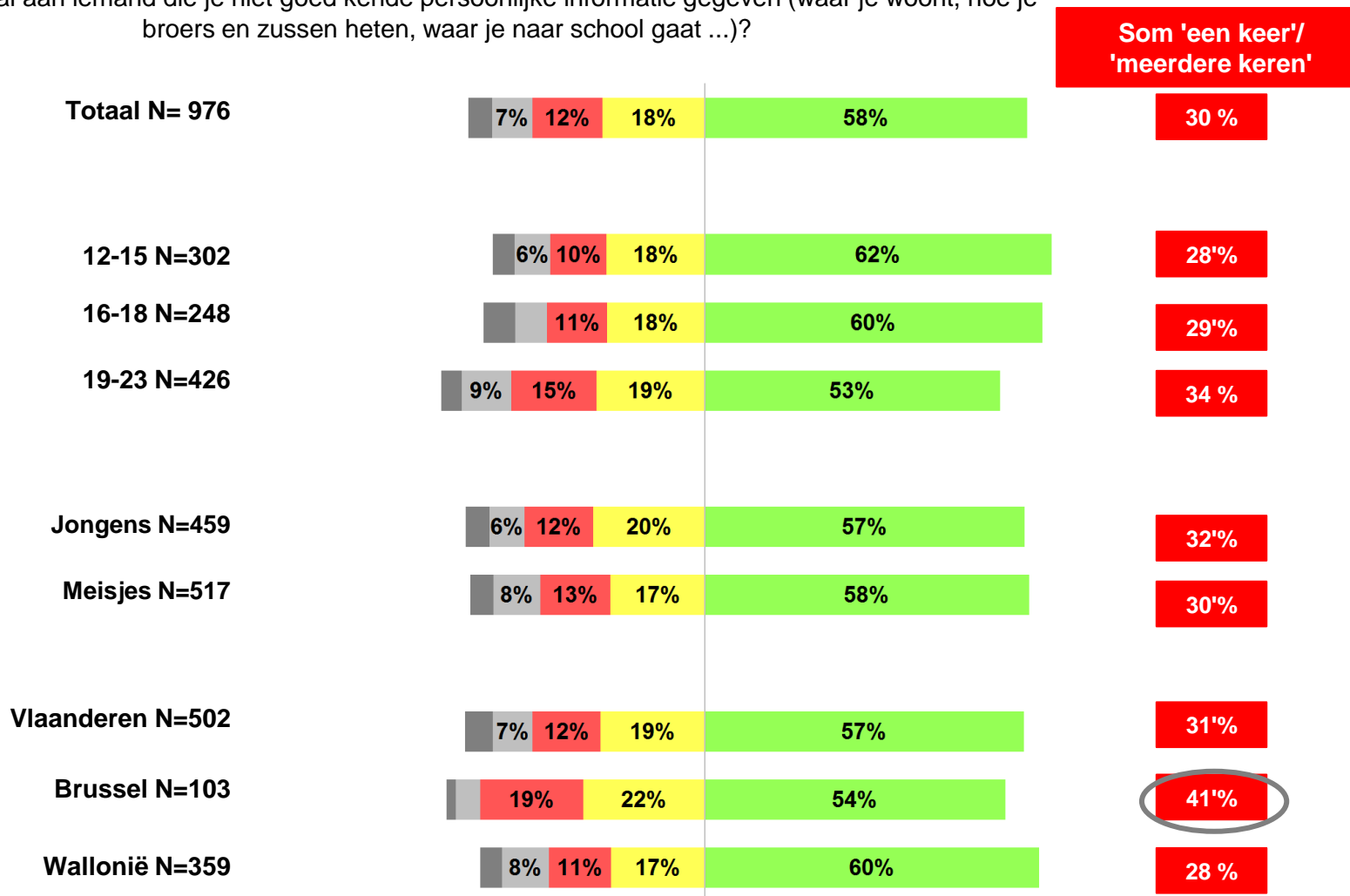
V8b': Heb je al dingen online gezet waarvan je later spijt had (een foto, een status, een video ...)?

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

5.3. Het delen van persoonlijke gegevens lijkt tamelijk beperkt

V8c: Heb je al aan iemand die je niet goed kende persoonlijke informatie gegeven (waar je woont, hoe je broers en zussen heten, waar je naar school gaat ...)?

ik wens niet te antwoorden

ik weet het niet meer / geen mening

ja, dat is al meerdere keren gebeurd

ja, een keer en sindsdien let ik op

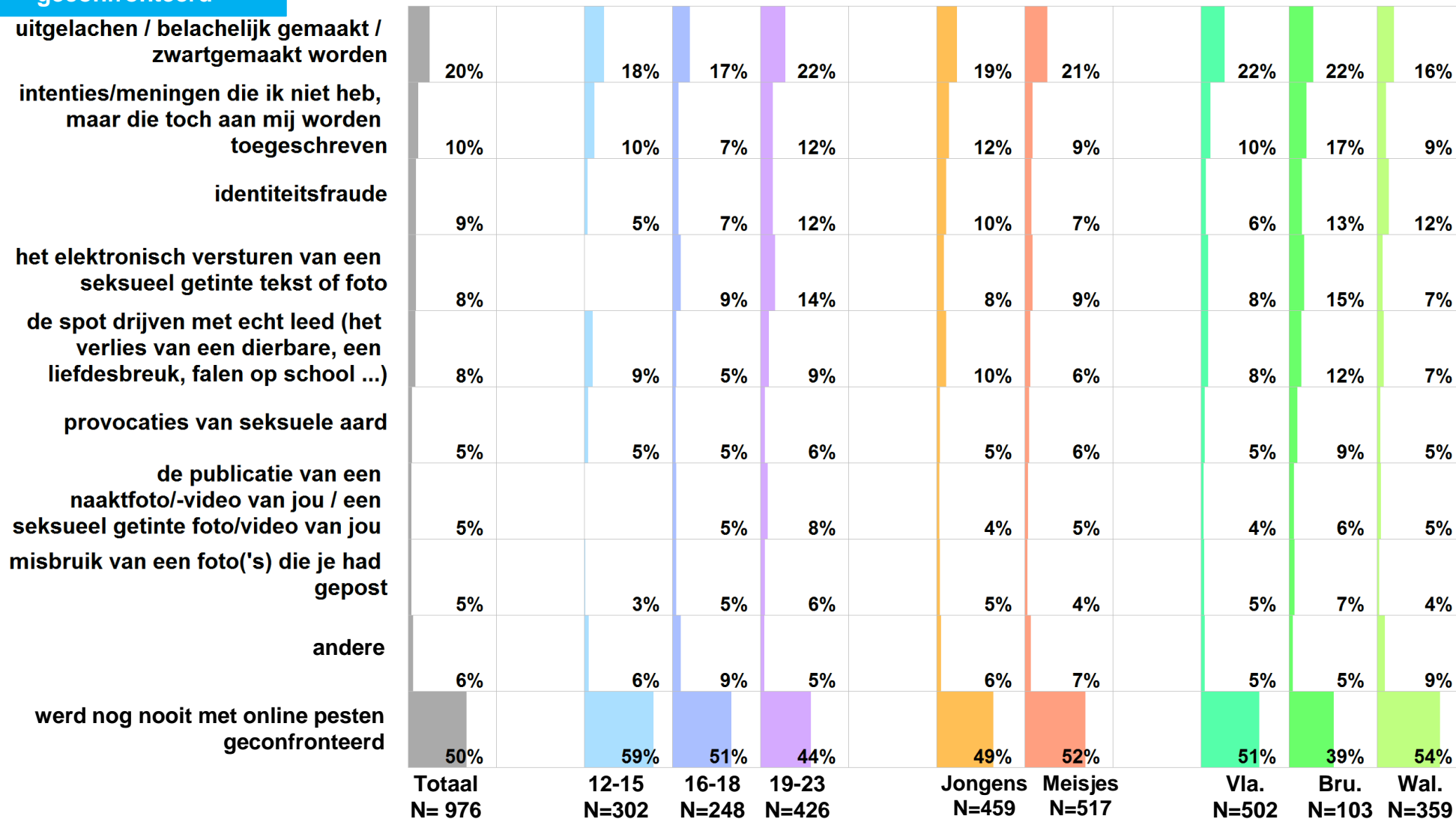
nee, dat is nog nooit gebeurd

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

5.4. Een op twee jongeren werd al geconfronteerd met online pesten

V8d: Ben je al in aanraking gekomen met een van volgende online pesterijen?

Unduplicated: 50% van de jongeren werd al met minstens een vorm van online pesten geconfronteerd

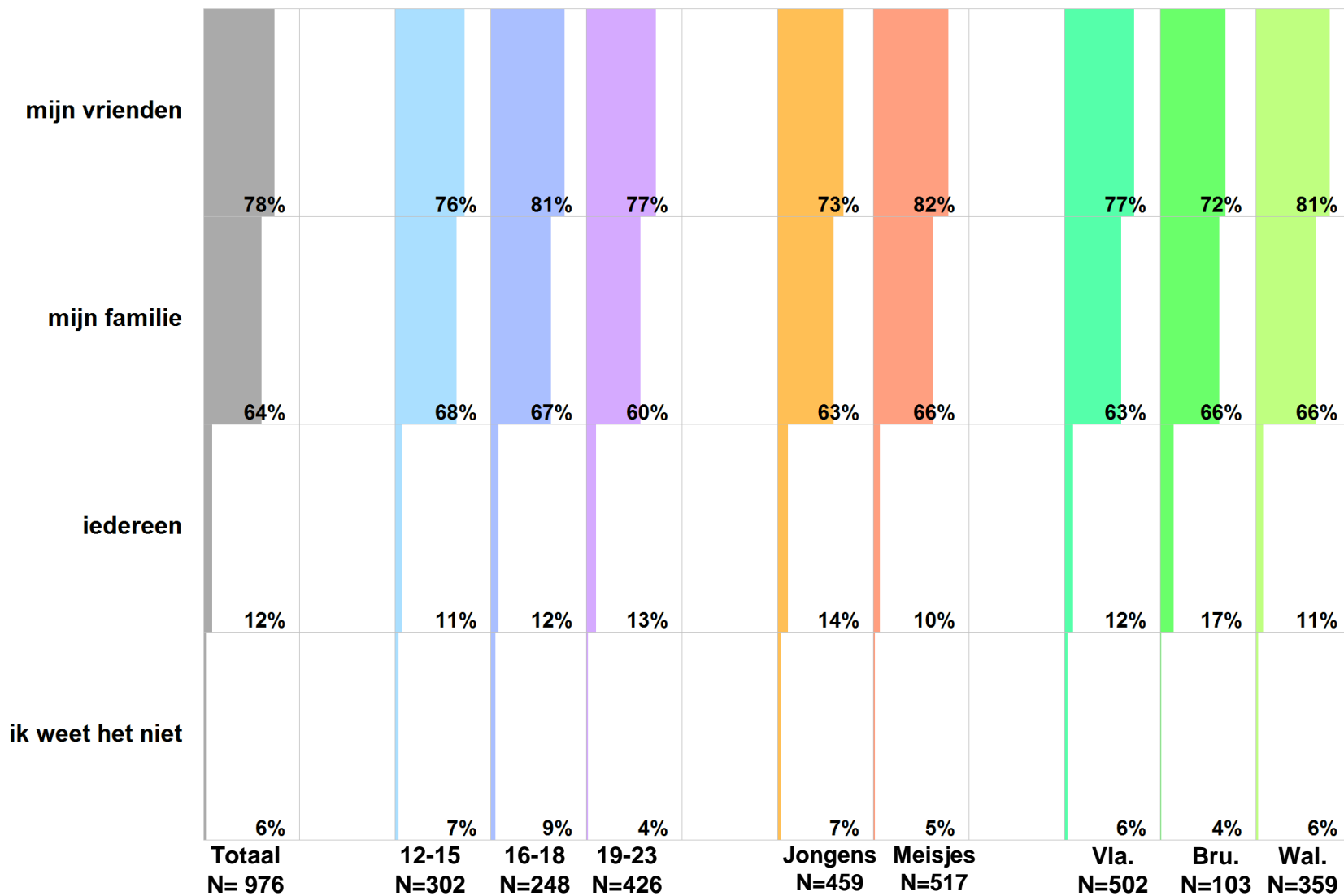
[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

[5. De risico's van het gebruik van sociale media]

5.5. De toegankelijkheid van inhoud die online wordt gepost

V8e: Wie kan er op sociale netwerken jouw posts zien?

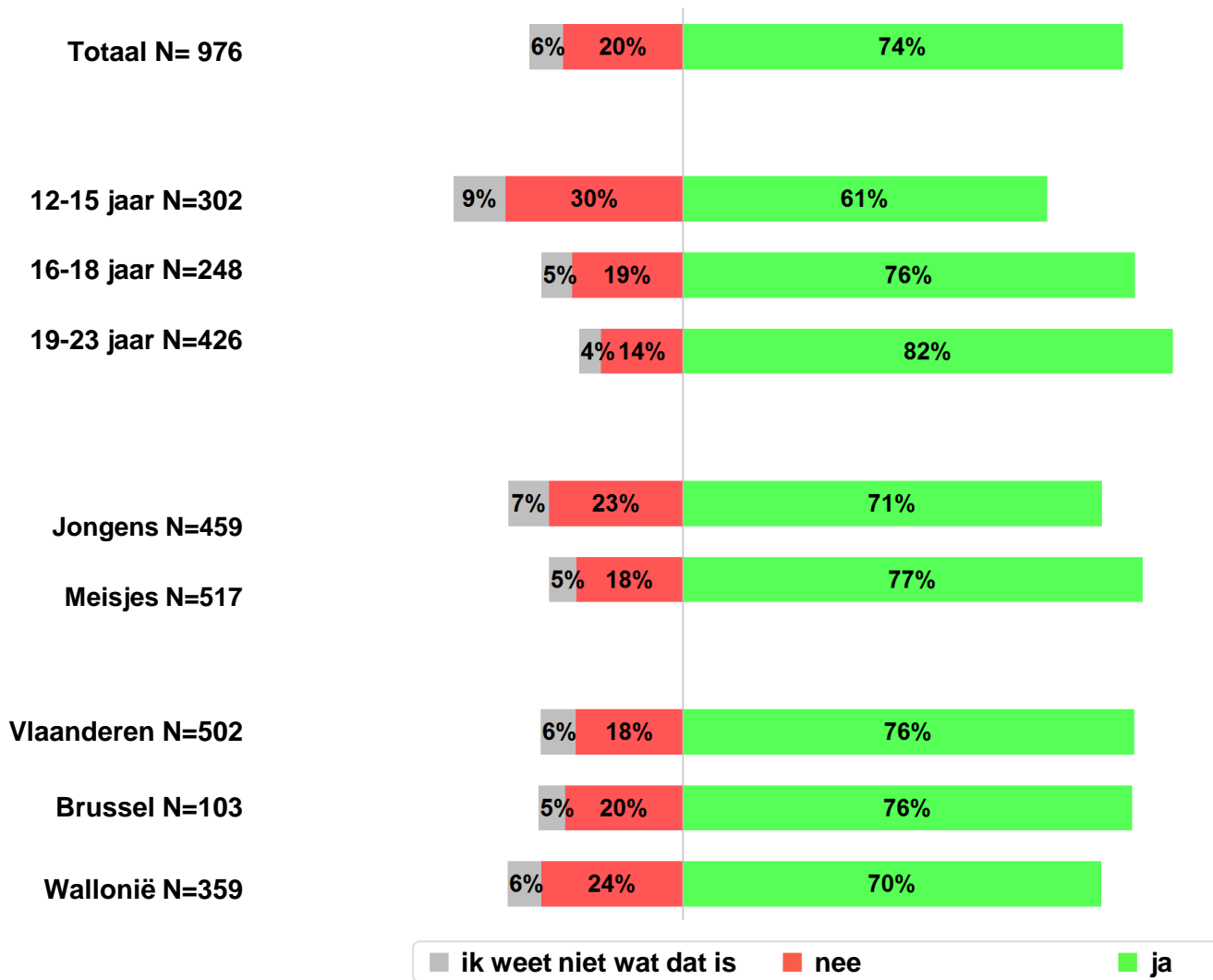

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

5.6. De vertrouwelijkheid van online accounts

V8f: Heb je je privacyinstellingen al gewijzigd?

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

6. De bezoekgewoonten op sociale media

6.1. De bezochte sociale netwerken

V9a': Op welke sociale netwerken kom je, ook al is het enkel af en toe?

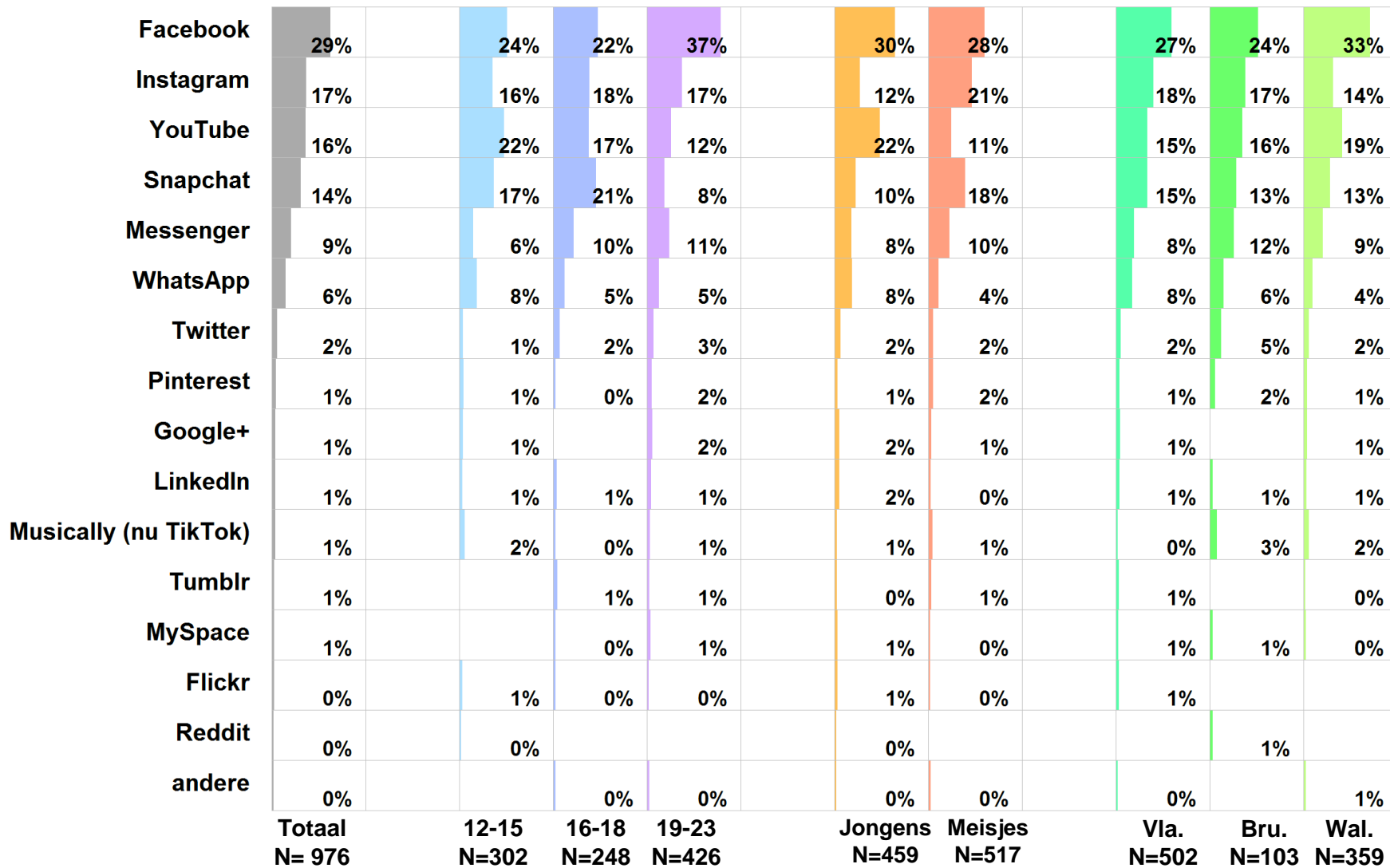
	Totaal N= 976	12-15 N=302	16-18 N=248	19-23 N=426	Jongens N=459	Meisjes N=517	Vla. N=502	Bru. N=103	Wal. N=359
Facebook	80%	68%	82%	87%	77%	82%	83%	72%	77%
YouTube	65%	60%	70%	65%	63%	66%	66%	60%	64%
Messenger	60%	48%	63%	67%	56%	64%	61%	55%	61%
Instagram	60%	53%	66%	61%	54%	65%	63%	56%	55%
Snapchat	56%	48%	65%	57%	50%	62%	56%	50%	59%
WhatsApp	52%	53%	54%	50%	47%	56%	59%	51%	39%
Pinterest	24%	16%	26%	28%	13%	34%	27%	18%	21%
Twitter	21%	15%	28%	23%	23%	20%	20%	28%	21%
Google+	21%	18%	22%	23%	23%	19%	20%	32%	21%
LinkedIn	10%	6%	6%	15%	9%	10%	9%	19%	8%
Musically (nu TikTok)	9%	17%	6%	5%	5%	14%	9%	10%	11%
Tumblr	7%	2%	8%	9%	4%	10%	8%	7%	5%
Reddit	6%	4%	7%	6%	8%	3%	7%	7%	3%
Flickr	4%	3%	4%	4%	5%	3%	3%	8%	3%
MySpace	3%	3%	4%	3%	4%	2%	2%	6%	4%
andere	1%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
geen: ik bezoek nooit sociale netwerken	3%	4%	3%	2%	3%	2%	2%	2%	4%

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

6.2. Het sociale netwerk dat het meest wordt bezocht

V9b': En welk van de volgende sociale netwerken verkies je (deze waarop je naar je gevoel het meest tijd besteedt)?

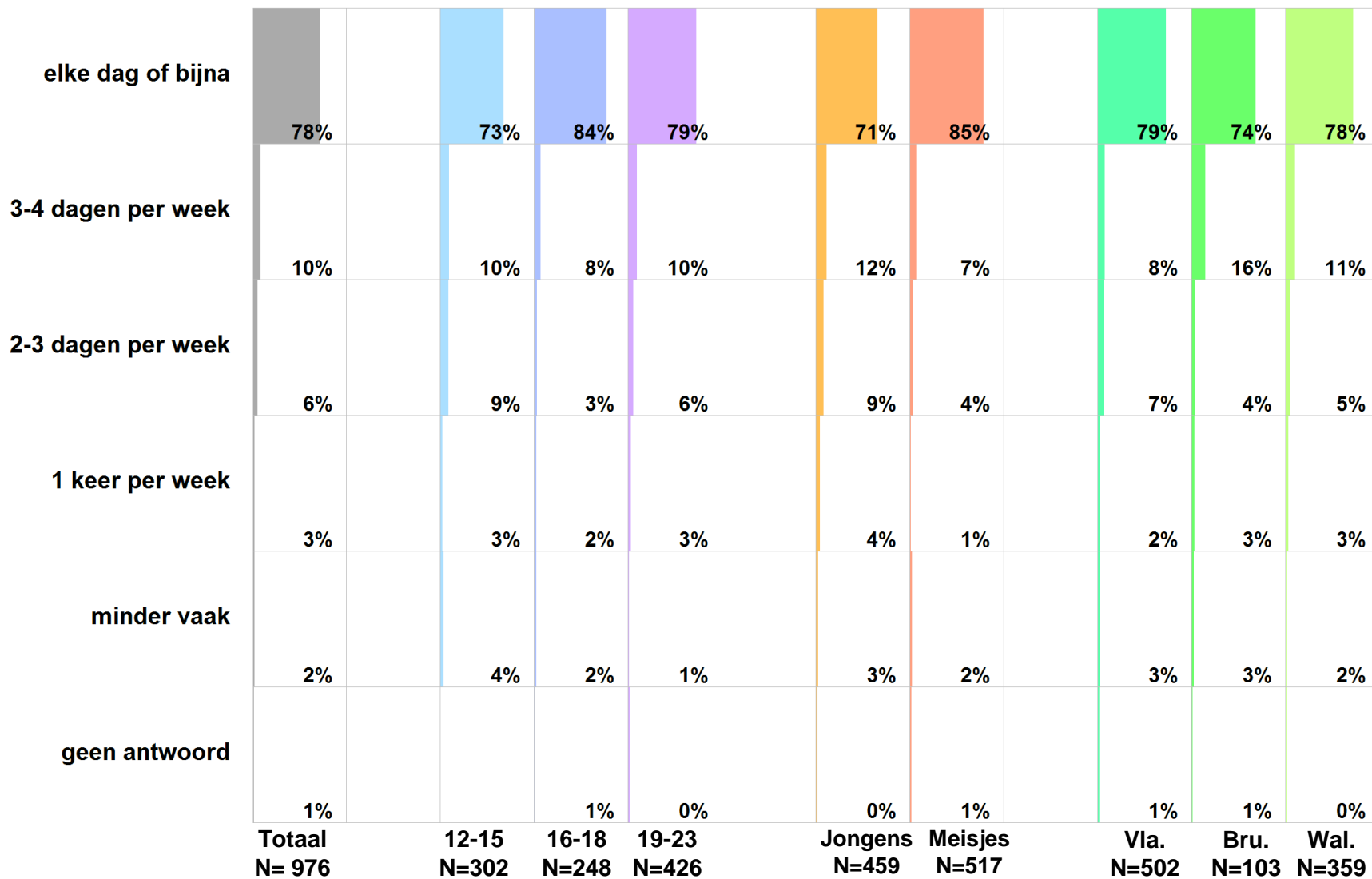

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

6.3. Acht op tien jongeren zitten elke dag op sociale netwerken

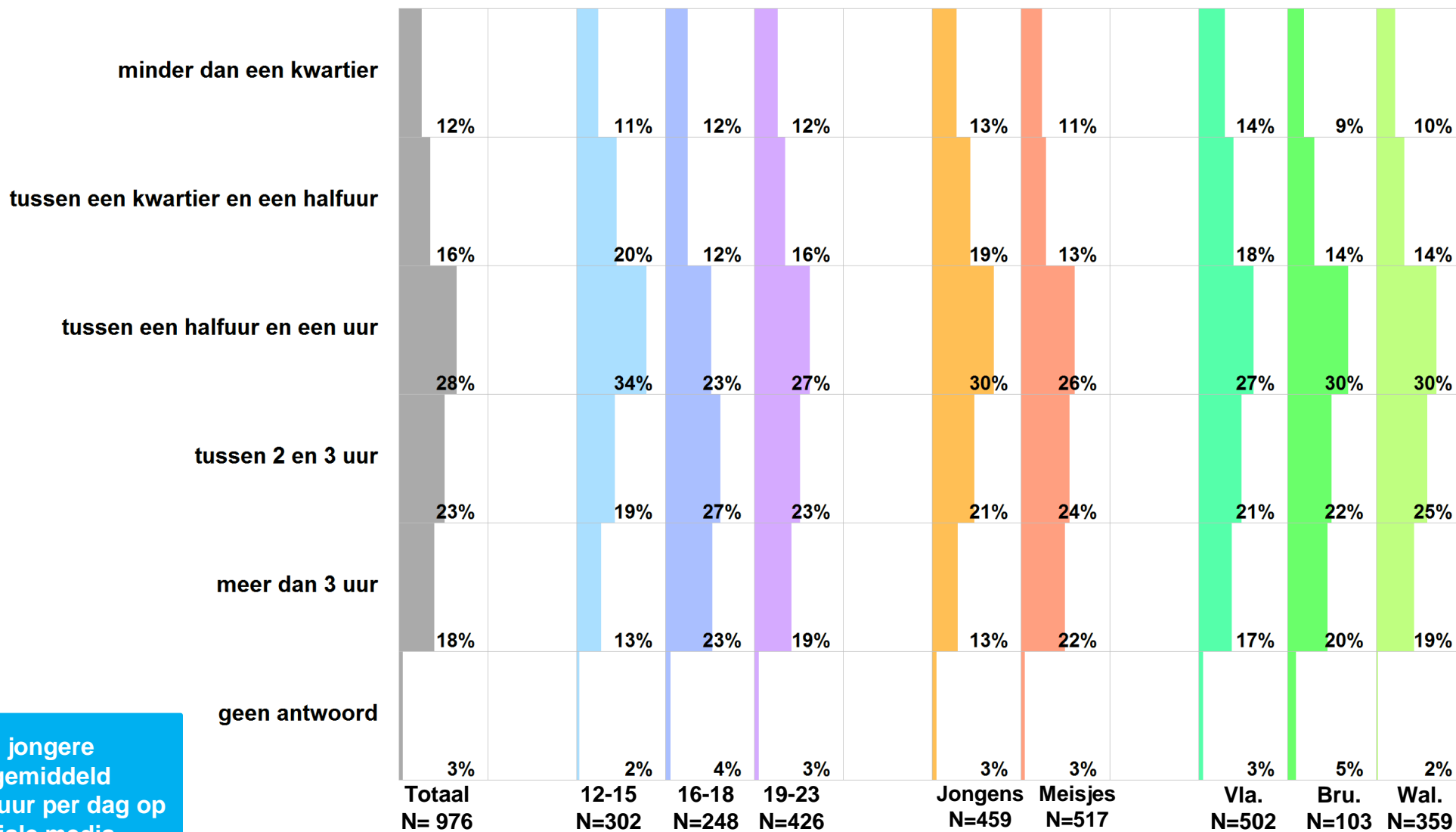
V9c: Bezoek je sociale netwerken ...

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

6.4. De gemiddelde tijd die men dagelijks op sociale netwerken zit

V9d: Als je kijkt naar een dag waarop je op sociale netwerken zit, gemiddeld hoeveel tijd spendeer je dan op sociale netwerken (alle sociale netwerken samen)?

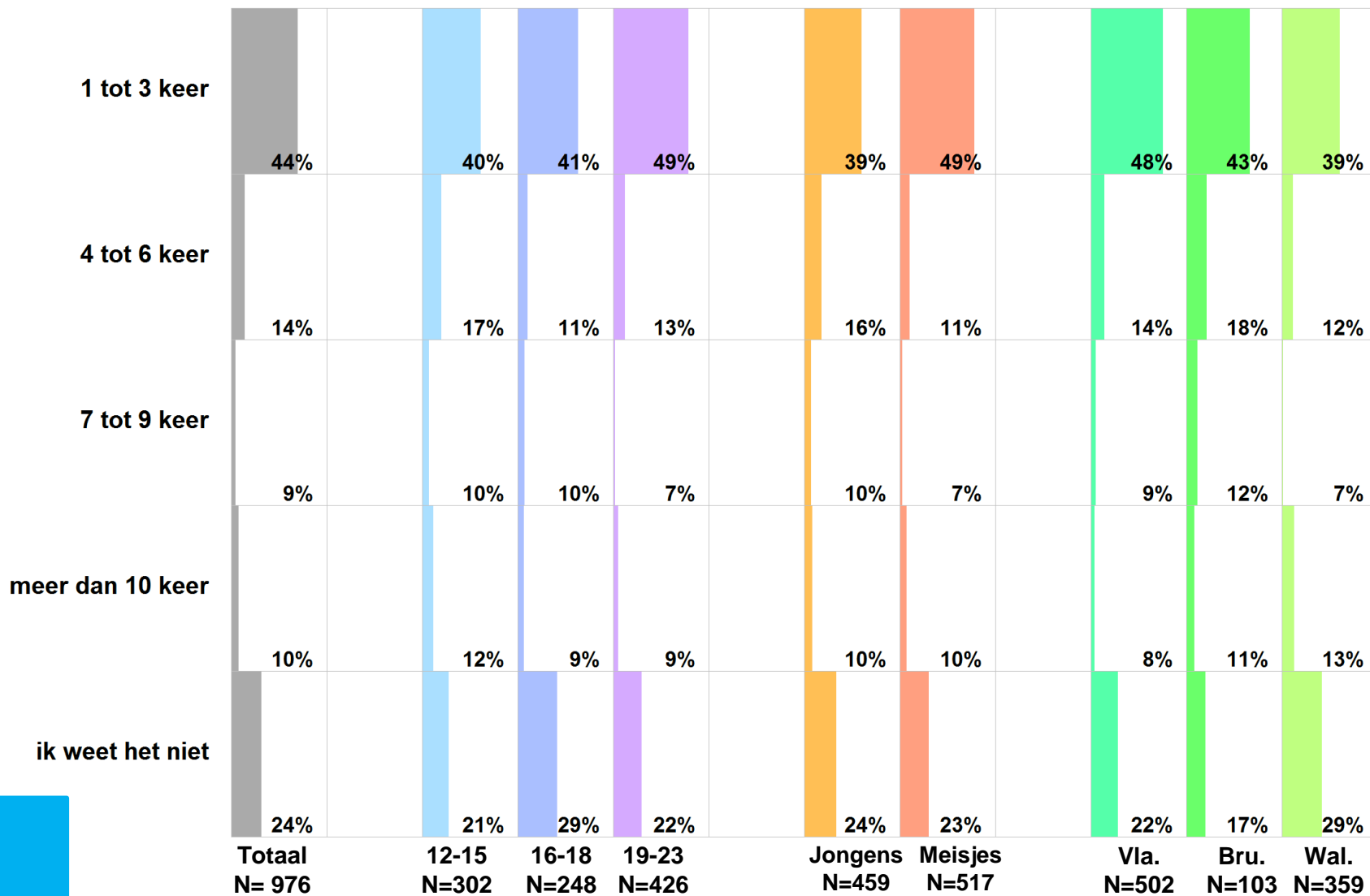
Een jongere zit gemiddeld 1,6 uur per dag op sociale media

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef': N = 976]

6.5. De frequentie waarmee men iets op sociale netwerken post

V9e: Hoeveel keer per week post jij iets op sociale netwerken?

Een jongere post gemiddeld 3,3 keer per week op sociale media

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

6.6. De positieve aspecten van sociale netwerken

V9f: Wat vind je leuk aan sociale netwerken / wat trekt er je aan?

zo kan je in contact blijven met vrienden/kennissen die veraf wonen	48%	43%	49%	50%	41%	54%	45%	47%	51%
op de hoogte blijven van wat er gebeurt	43%	36%	45%	48%	39%	47%	43%	38%	46%
zo kan je lesnota's uitwisselen	35%	28%	40%	37%	28%	42%	33%	33%	40%
dat verdrijft de tijd	34%	32%	35%	35%	29%	39%	33%	33%	37%
ik kan anderen 'ontmoeten' van thuis uit	30%	28%	36%	28%	30%	30%	30%	27%	30%
foto's van jezelf/selfies delen	25%	27%	27%	23%	20%	31%	25%	23%	27%
je interesses/passies delen	25%	21%	29%	25%	24%	26%	23%	23%	29%
je vakantie-/reisherinneringen delen	25%	19%	28%	27%	17%	32%	22%	24%	30%
nieuwe dingen ontdekken	21%	20%	26%	18%	22%	19%	18%	19%	25%
het is een 'must om erop te zitten	19%	23%	20%	15%	21%	17%	20%	23%	16%
ik leer er mensen kennen	18%	15%	21%	18%	18%	18%	17%	21%	19%
discussiegroepen creëren of eraan deelnemen over een onderwerp	18%	15%	19%	19%	17%	18%	13%	20%	25%
je mening geven over een onderwerp	18%	15%	16%	20%	17%	18%	17%	17%	19%
de likes (ik zie graag de reacties)	15%	19%	15%	13%	13%	18%	15%	16%	16%
spelletjes spelen met vrienden	15%	16%	22%	9%	17%	12%	14%	13%	17%
de snelheid waarmee informatie rondgaat	13%	9%	18%	13%	13%	12%	10%	15%	17%
zo kan je een vriendin/vriendje vinden	11%	8%	13%	12%	11%	11%	13%	12%	7%
delen hoe je je op dat moment voelt	11%	9%	16%	9%	8%	12%	10%	10%	12%
andere	0%			1%	1%		0%		
geen mening/geen opinie	8%	7%	9%	7%	9%	7%	9%	6%	6%
Totaal	N= 976	12-15 N=302	16-18 N=248	19-23 N=426	Jongens N=459	Meisjes N=517	Vla. N=502	Bru. N=103	Wal. N=359

[% , geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

6.7. De negatieve aspecten van sociale netwerken

V9f': En waarvan houd je minder (of helemaal niet) of wat wantrouw je op sociale netwerken?

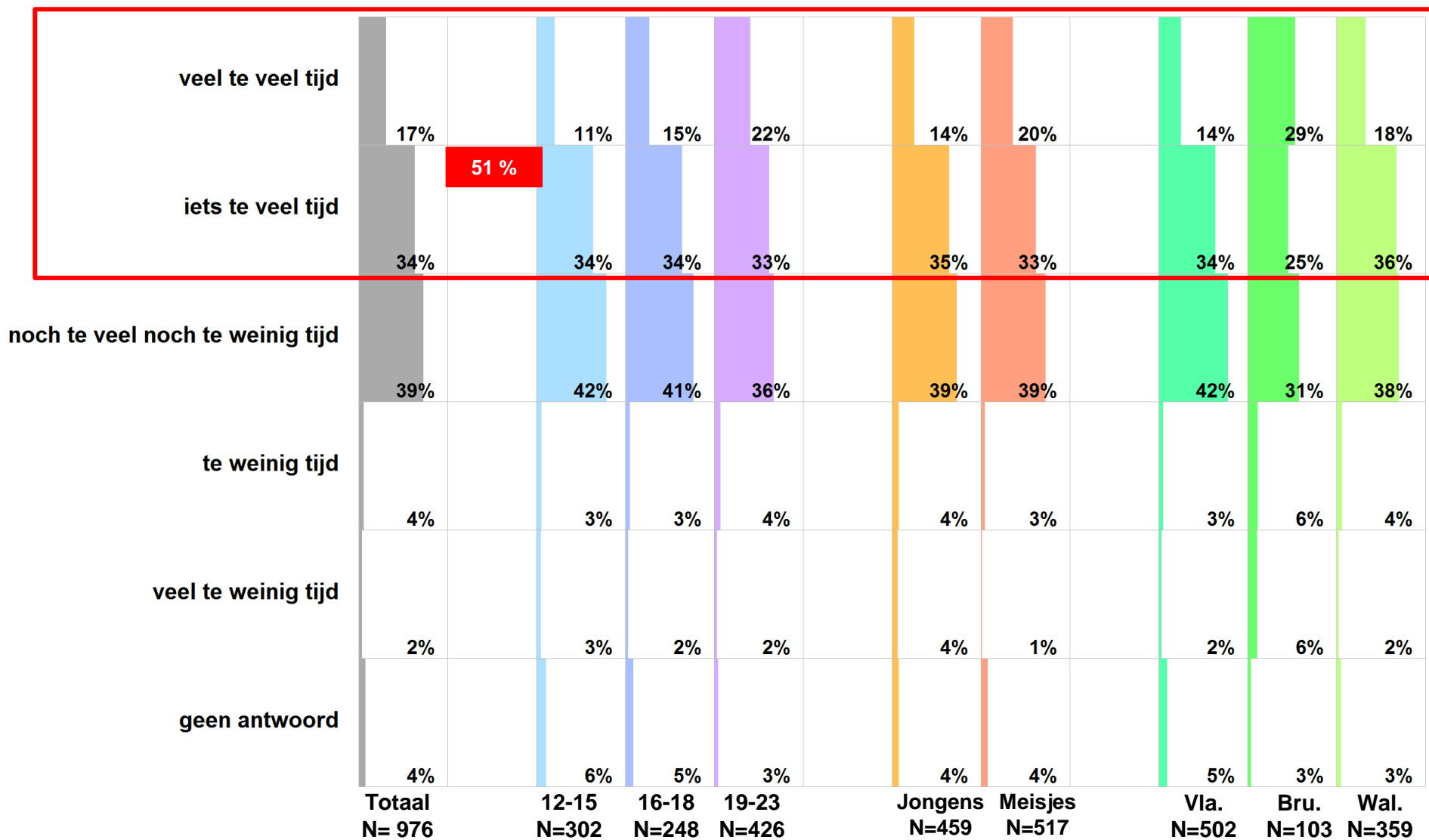
	Totaal N= 976	12-15 N=302	16-18 N=248	19-23 N=426	Jongens N=459	Meisjes N=517	Vla. N=502	Bru. N=103	Wal. N=359
het is vaak 'veel van hetzelfde'	35%	26%	33%	42%	31%	38%	33%	41%	36%
het is 'verslavend'	28%	26%	30%	29%	26%	31%	28%	32%	28%
er gaat te veel nutteloze informatie rond	25%	16%	26%	31%	23%	27%	22%	27%	29%
je blijft tussen vier muren zitten	23%	21%	24%	24%	22%	24%	21%	22%	26%
de 'sociale druk'	22%	19%	23%	23%	19%	24%	25%	19%	17%
je hebt geen privacy meer	21%	17%	21%	24%	20%	21%	19%	26%	22%
er zijn te veel negatieve kritieken	20%	12%	21%	25%	18%	22%	17%	21%	25%
er zijn (te) veel foto's of video's met gewelddadigheden	15%	11%	12%	20%	12%	18%	11%	16%	22%
ik zit te veel op mijn kamer/alleen	15%	18%	17%	11%	16%	13%	13%	16%	16%
vernederende foto's of video's van kinderen of volwassenen	14%	11%	14%	17%	12%	16%	11%	20%	18%
dat stoort mijn familie/omgeving	14%	21%	15%	8%	14%	14%	12%	19%	16%
ik denk dat ik te veel informatie over mezelf onthul	11%	10%	9%	13%	12%	10%	11%	19%	9%
foto's of video's met pornografische inhoud	10%	8%	9%	12%	10%	10%	9%	14%	10%
de likes (ik ben teleurgesteld als er weinig zijn)	7%	9%	6%	7%	7%	7%	8%	8%	5%
andere	0%		0%	0%	0%	0%	0%		0%
geen mening/geen opinie	7%	9%	7%	6%	8%	7%	9%	3%	7%
er is niets wat me stoort	8%	10%	8%	5%	7%	8%	9%	6%	6%

[%, geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

6.8. Een op twee jongeren vindt dat men te veel op sociale netwerken zit

V9g: Wat is je gevoel over de tijd die je gemiddeld op sociale netwerken doorbrengt: je zit er ... op.

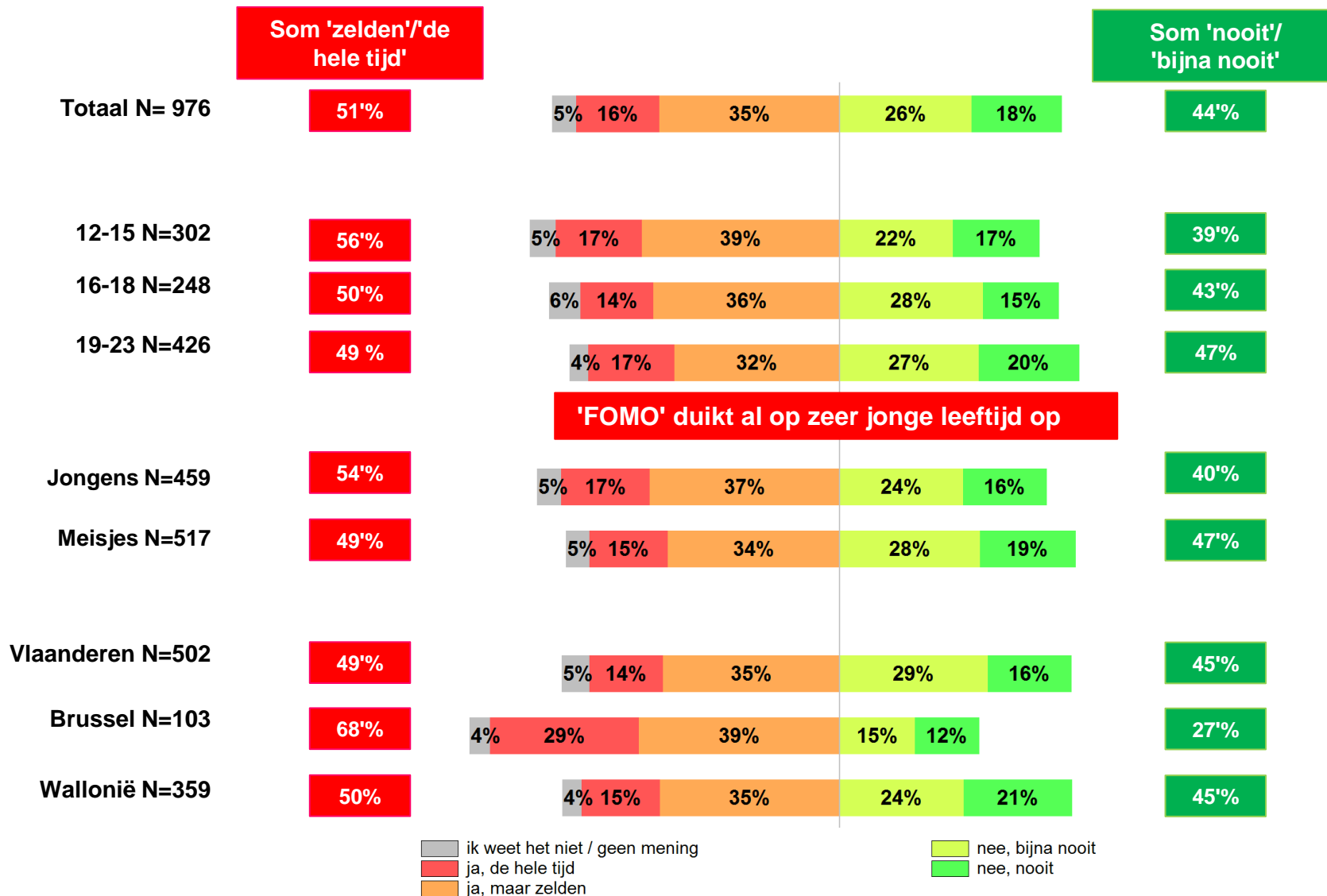

[%'geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]

6.9. De angst om iets te missen (FOMO): een op twee jongeren lijdt eraan

V9h: Gebeurt het soms dat wanneer je sinds lang niet op sociale netwerken bent geweest, je schrik hebt iets belangrijks te missen of iets belangrijks te hebben gemist?

[% geholpen antwoorden; basis: totale steekproef: N = 976]